

Virpi Heikkinen

Mitä kaupungista kertoisin

Kuosisuunnittelua kuva-analyysiä hyödyntäen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Muotoilija AMK

Tekstiilisuunnittelu

Opinnäytetyö

Kevät 2022

Tiivistelmä

Tekijä(t):	Virpi Heikkinen
Otsikko:	<i>Mitä kaupungista kertoisin</i> - Kuosisuunnittelua kuva-analyysiä hyödyntäen
Sivumäärä:	62 sivua + 1 liite
Aika:	Kevät 2022
Tutkinto:	Muotoilija AMK
Tutkinto-ohjelma:	Muotoilun tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto:	Tekstiilisuunnittelu
Ohjaaja(t):	Päivi Rantala, Konseptisuunnittelija, TaM Tuiti Paju, Lehtori, TaM

Tässä opinnäytetyössä on tavoitteena suunnitella Hyvinkään museopalveluille kuosikokonaisuus, jota on jatkossa tarkoitus hyödyntää erilaisissa museokauppatuotteissa. Tässä asiakaslähtöisessä suunnitteluprosessissa nousee myös esiin huomioita käytännön ja luovan puolen yhdistämisestä suunnittelijan työssä.

Tutkimuksessa haetaan kuva-analyysin avulla, yhteistyötahon kokoelmista inspiraatiota ja aiheita suunnittelun lähtökohdaksi. Dokumenttiaineistosta etsitään lisää taustaa ja syvyyttä löydetyille aiheille. Benchmarkingin kautta tutustutaan muualla, tässä ajassa tapahtuvaan, vastaavantyyppiseen suunnitteluun. Kiinnostus kohdistuu erityisesti projekteihin, joissa museot ovat tehneet yhteistyötä tekstiilisuunnittelijoiden kanssa.

Työn tuloksena syntyi neljä kuosia, joilla on taustallaan Hyvinkääseen liittyvä tarina mutta jotka toimivat hyvin myös täysin irrallaan tästä yhteydestä. Niitä voidaan soveltaa kokoa skaalaamalla ja värityksiä vaihtamalla monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Kuva-analyysin käyttö tutkimusmenetelmänä, on ohjannut luontevasti tarinallisuuden syntymistä kuosien taustalle.

Oppimiskokemuksena tämä opinnäytetyö toimii yhtenä esimerkkinä siitä, miten hedelemällistä ja toinen toistaan ruokkivaa, joustavasti sujuva yhteistyö suunnittelijan ja asiakkaan välillä parhaimmillaan voi olla. Tämä työ vahvisti ajatusta siitä, että kehittyminen suunnittelijana vaatii todella paljon työtä, rohkeutta tarttua uusiin haasteisiin, kykyä ottaa nöyrästi opikseen tekemistään virheistä sekä halua oppia jatkuvasti uutta. Iloa tekemästään työstä, ei myöskään kannata unohtaa.

Avainsanat:

Kuosi, tekstiilisuunnittelu, kuva-analyysi, monikäyttöisyys, museokauppatuote

Abstract

Author(s): Virpi Heikkinen
Title: What to Tell about a City
- Pattern Design Using Image Analysis
Number of Pages: 62 pages + 1 appendice
Date: Spring 2022
Degree: Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme: Design
Specialisation option: Textile Design
Instructor(s): Päivi Rantala, Concept Designer, MA
Tuiti Paju, Senior Lecturer, MA

The aim of this final project is to design a pattern set for Hyvinkää museum services, which will be utilized in various museum store products in the future. In this customer-oriented design process, remarks also arise about combining the practical and creative aspects of the designer's work.

With the help of image analysis, inspiration and topics for the design were sought from the collections of the museums. More background and depth was found in documentary material on the topics found. Through benchmarking, similar types of design are examined. The interest is especially focused on projects where museums have collaborated with textile designers.

As a result of the work, four patterns were created. The story behind each pattern is connected to Hyvinkää. However, the patterns can work well also in contexts not connected to the city. They can be applied by scaling the size and changing the colours for a wide range of uses. The use of image analysis as a research method has naturally guided the emergence of storytelling behind patterns.

This final project is an example of how fruitful and mutually rewarding flexible smooth collaboration between a designer and a client can be at its best. This work reinforced the idea that developing as a designer really requires a lot of work, the courage to take on new challenges, the ability to humbly learn from the mistakes you make, and the desire to constantly learn new things. The joy of the work is not to be forgotten either.

Keywords:

Pattern, textile design, image analysis, versatility, museum store product

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Työn lähtökohdat	2
2.1	Hyvinkään taidemuseo	3
2.2	Hyvinkään kaupunginmuseo	3
2.3	Työn tavoitteet	4
2.4	Viitekehys	7
2.5	Benchmarkkaus	7
3	Tutkimusmenetelmät	12
3.1	Semioottinen kuva-analyysi	12
3.2	Kysymysten asettelu kuvasta	13
3.3	Formaalianalyysi	14
3.4	Panofskyn sisällönanalyysi	14
3.5	Vastaanottajakeskeinen kuva-analyysi	15
4	Kokoelmamateriaaliin tutustuminen ja aineistonhankinta	16
5	Aineiston analysointi ja oman näkemyksen hakeminen	19
5.1	Kuva-analyysit	20
5.2	Johtopäätökset analysoinneista ja taustatutkimuksesta	33
6	Kuosien ja graafisten elementtien luonnostelu ja toteutus	35
6.1	Suunnitteluprosessin alku	35
6.2	Välietapit prosessin varrella	38
6.3	Valmiit kuosit	47
6.4	Väri vaihtoehtoja ja tuotekuvia	51
7	Pohdinta	55
	Lähteet	57
	Liite Hyvinkään museopalvelujen opinnäytetyön arviointi	62

1 Johdanto

Idea johonkin tiettyyn kaupunkiin liittyvästä kuosimallistosta alkoi itää mielessäni jo työskennellessäni Hyvinkään museoilla pari vuotta ennen nykyisten opintojeni alkua. Taide- ja valokuvakokoelmat ruokkivat jo valmiiksi visuaalisesti virittyntä mieltäni, ja vaikutelmat jäivät johonkin syvälle odottamaan oikeaa aikaa.

Sukellus Hyvinkään kulttuuri- ja taidehistoriaan sai minut näkemään koko paikkakunnan täysin uusin silmin. Yksi museoiden perustehtävistä on sitouttaa paikkakunnan alkuperäisiä ja myös muualta muuttaneita ihmisiä kotipaikkaansa ja minun kohdallani tämä toimi todellakin hyvin. Tuosta lähtökohdasta yhteistyön jatkaminen nyt opinnäytetyön muodossa oli luontevaa sekä minulle itselleni että myös museoille.

Halusin opinnäytetyössäni tutkia, kehittää ja syventää omaa luovaa työskentelyäni. Samalla halusin myös vahvistaa luovan puolen ja käytännön prosessin yhteensovittamista, koska näitä molempia muotoilijan työtehtävät mielestäni vaativat. Tämä opinnäytetyö on hyvin käytännönläheinen harjoitus työstä, jonka kaltaisia toivon tulevaisuudessa pääseväni tekemään.

Tutkimuksellisessa osiossa paneudun siihen, miten saan kuva-analyysin avulla haettua museoiden kokoelmista inspiraatiota ja muokattua sen sitten omaksi visuaaliseksi ilmaisuksi. Opinnäytetyöni produktiivisessa osiossa suunnittelen Hyvinkään museopalveluille kuosien/graafisten elementtien malliston.

2 Työn lähtökohdat

Hyvinkään kaupunginmuseo on juuri muuttanut samoihin tiloihin Hyvinkään taidemuseon kanssa. Yhdessä nämä kaksi muodostavat Hyvinkään museopalvelut, joka on minun opinnäytetyöni yhteistyötaho. Tämä uudistunut museokokonaisuu avautuu maaliskuun alussa nimellä museokeskus Taika.

Uudistunut museokeskus on Hyvinkään kulttuurielämän keskeisimpiä tekijöitä, jonka toiminta levittäytyy erilaisten tapahtumien, teosten, näyttelyiden ja muun oheistoiminnan muodossa joka puolelle kaupunkia. Tarjontaa on kaikenikäisille alakoululaisista ikäihmisiin saakka.

Museoiden yhdistymisen myötä myös museokauppa on nyt muutoksessa. Sen tuotevalikoimaa ollaan uudistamassa ekologisempaan, eettisempään ja myös enemmän paikallisuutta esiin tuovaan suuntaan, joten uusille näkemyksille ja ideoille on juuri nyt tarvetta (Kuva 1).

Kuva 1 Kuvassa näkymää uudistuneeseen museokauppaan. Tiainen/museokeskus Taika 2022.

2.1 Hyvinkään taidemuseo

Hyvinkään taidemuseo on perustettu vuonna 1982. Siellä on vuosittain useita vaihtuvia näyttelyjä, jotka esittelevät nykyaikaisen ajankohtaisia ja kiinnostavia nimiä. Lisäksi museolta löytyy pysyvä Taidelabra-niminen kokoelmanäyttely, jossa kävijä pääsee tutustumaan teoksiin uudesta näkökulmasta tekemisen ja kokeilemisen kautta. (Hyvinkään taidemuseo 2022 a.)

Taidemuseon tarjontaan on mahdollista päästä tutustumaan monella tapaa myös kotoa käsin museon nettisivujen avulla. Sieltä löytyy muun muassa Hyvinkään taidemuseon 3D-mallinnus, jonka taidemuseo ja Aalto yliopiston Rakennetun ympäristön mittauksen ja mallinnuksen instituutti Aalto MeMo ovat yhdessä tuottaneet. Tämä malli sisältää esimerkiksi mahdollisuuden tutustua museon fyysiseen ympäristöön, tarinoita muutamien museon rakastetuimpien teosten takaa, videoita siitä, miltä tuntuu päästä taideteosten sisälle ja paljon muuta kiehtovaa (Hyvinkään taidemuseo 2022 b.)

Taidemuseon sivuilta löytyvien mobiilioppaiden avulla pääset tutustumaan esimerkiksi kaupungin julkisiin taideteoksiin, hyvinkääläiseen kuvataidekenttään ja täällä vaikuttaneisiin taiteilijoihin tai vaikkapa Tyko Sallisen ja Jalmary Ruokosken ateljeetaloihin Humalaan ja Krapulaan (Hyvinkään taidemuseo 2022 c.)

2.2 Hyvinkään kaupunginmuseo

Hyvinkään kaupunginmuseo on Hyvinkään keskustassa, museokeskus Taikassa sijaitseva kulttuurihistoriallinen museo. Kokoelmansa ja näyttelyidensä avulla se esittelee Hyvinkään historiaa tämän päivän ihmisille (Kuva 2). Sen tehtäviin kuuluu myös vaalia, tutkia ja tallentaa Hyvinkään alueellista ja sen asukkaiden historiaa (Hyvinkään kaupunginmuseo, a.)

Kaupunginmuseoon kuuluu myös Villatehtaan sisäpihalla Kankurinkatu 4-6:ssa sijaitseva Valvillan tehdasmuseo. Tämä pieni museo on perustettu vuonna 1981

yhdistyneiden Villatehtaiden entiseen palokalustorakennukseen (Hyvinkään kaupunginmuseo, Valvillan tehdasmuseo b.)

Sekä taide- että kaupunginmuseo ovat yhdessä perusopetuksen kanssa toteuttamassa peruskoululaisille suunnattua kulttuuripolku opiskelukokonaisuutta. Sen avulla esi- ja peruskoululaiset pääsevät tutustumaan paikalliseen kulttuuriin ja kulttuurihistoriaan (Hyvinkään taidemuseo 2022 c.)

Kuva 2 Näkymä Hyvinkään kaupunginmuseon näyttelytilaan. Tiainen/museokeskus Taika 2022.

2.3 Työn tavoitteet

Olen jakanut opinnäytetyöni tavoitteet henkilökohtaisiin tavoitteisiin, produktiivisen osion tavoitteisiin ja tutkimuksellisen osion tavoitteisiin.

Henkilökohtaisella tasolla haluan tutkia ja kehittää omaa työskentelyprosessiani ja sen hallintaa, kuten johdannossa jo mainitsin. Koska tämä projekti on ollut mielessäni taka-alalla jo pitkään, on todella kiinnostavaa päästä nyt lopultakin varsinaiseen toteutusvaiheeseen.

Lisäksi tavoitteena on kehittää omaa toimimistani yhtenä moniammatillisen työryhmän jäsenenä. Museopalveluilla on olemassa museokaupan uudistamista varten koottuna oma pieni työryhmänsä, jonka kanssa tiiviimmin toimin. Välillä pidämme kuitenkin palaverreja, joissa on mukana henkilökuntaa myös laajemmin, koska tämä projekti koskettaa omalla tavallaan lähes kaikkia museossa työskenteleviä.

Produktiivisen osion tavoitteena on suunnitella museopalveluille kolme jatkuva-raporttista kuosia ja yksi graafinen elementti. Tarkoituksena on suunnitella kokonaisuus, jossa paikallisuus ja kokoelma-aineistosta nousseet ideat ovat kyllä olemassa mutta enemmänkin ikään kuin viitteellisinä. Kuosien tulee toimia myös irrallaan varsinaisesta Hyvinkää-yhteydestä. Tämä ajatus sopi hyvin yhteen museopalvelujen omien visioiden kanssa. Tämän lisäksi toimeksiantajalle esitetään kuvia, joissa kuoseja on esitetty esimerkinomaisesti museokauppatuotteissa.

Tässä kohtaa yhteistyö rajataan nimenomaan kuosien suunnitteluun ja niiden esittämiseen. Niiden tuotteistamista mietitään myöhemmin opinnäytetyön jälkeen. Kyseessä on asiakaslähtöinen suunnitteluprosessi. Asiakkaallani, tässä tapauksessa Hyvinkään museopalveluilla on selkeä käsitys omasta asiakaskunnastaan ja myös siitä, minkä tyyppisiä asiakkaita uudistettavilla museokauppatuotteilla on tarkoitus houkutella. Tämä ohjaa tehtäviä päätöksiä ja valintoja. Kuluttaja-asiakkaiden kuuleminen rajataan tässä tapauksessa varsinaiseen tuotteistamisvaiheeseen. Ennen suunnittelua tutustun benchmarkkauksen avulla siihen, mitä muuta vastaavaa on tällä hetkellä ilmassa muissa museoissa.

Tutkimuksellisessa osiossa tutustun kuva-analyysin käyttöön suunnitteluprosessin apuvälineenä. Prosessissa tutustutaan ensin laajasti johonkin taustamateri-

aaliin, tutkitaan osaa kohteista tarkemmin, inspiroidutaan niistä ja muodostetaan sen jälkeen aiheesta oma visuaalinen näkemys. Avaan laajemmin kuva-analyysiä tutkimusmenetelmänä, koska sen käytön ymmärtäminen ja hyödyntäminen on keskeisessä roolissa myös opinnäytetyöni produktiivisessa osuudessa.

Sekä tutkimuksellisella että produktiivisella osuudella haen myös vastauksia opinnäytetyöni tutkimuskysymyksiin:

Miten jalostan taideteoksista ja kulttuurihistoriallisesta aineistoista ja lähteistä nousevat ideat omaksi visuaaliseksi ilmaisuksi?

Miten tuon paikallisuutta näkyväksi omassa ilmaisussani?

2.4 Viitekehys

Kuva 3 Viitekehys

2.5 Benchmarkkaus

Taustaksi omalle suunnittelulleni lähdin katsomaan yleistä ilmettä siitä, mitä ja millaisia tuotteita muissa museokaupoissa on tarjolla. Eniten minua kuitenkin kiinnostivat nyt ilmassa olevat projektit, joissa museot ovat tehneet yhteistyötä suunnittelijoiden kanssa ja saaneet sitä kautta käyttöönsä juuri heille suunniteltuja mallistoja. Esimerkkeinä tästä Suomen kansallismuseon uusi Väre-mallisto sekä Kansallismuseo Collection.

Väre on keramiikka- ja tekstiilitaiteilija Marianne Huotarin Kansallismuseolle suunnittelema mallisto. Se pitää sisällään kodintekstiilejä, kosmetiikkaa ja paperituotteita. Tuotteita yhdistää Huotarin suunnittelema kuvitus. Inspiraationlähteenä mallistolle on toiminut Kansallismuseon rakennus ja sen historia. (Kansallismuseo c.)

Kansallismuseo Collection on Kansallismuseon oma mallisto, jossa on mukana useita suunnittelijoita. Mallisto sisältää tekstiilituotteita, keramiikkaa ja paperituotteita. Tekstiilin puolelta edustettuina ovat Katriina Nuutisen Aarni-reppu, Julia Männistön Kirmukarmu-huivi, Johanna Gullichsenin suunnittelema pussukka ja Samujin KAMU-servetit. Inspiraatiota tähän mallistoon suunnittelijat ovat hakenneet suomalaisesta kansanperinteestä sekä Kansallismuseon näyttelyistä ja kokoelmista (Kansallismuseo d.)

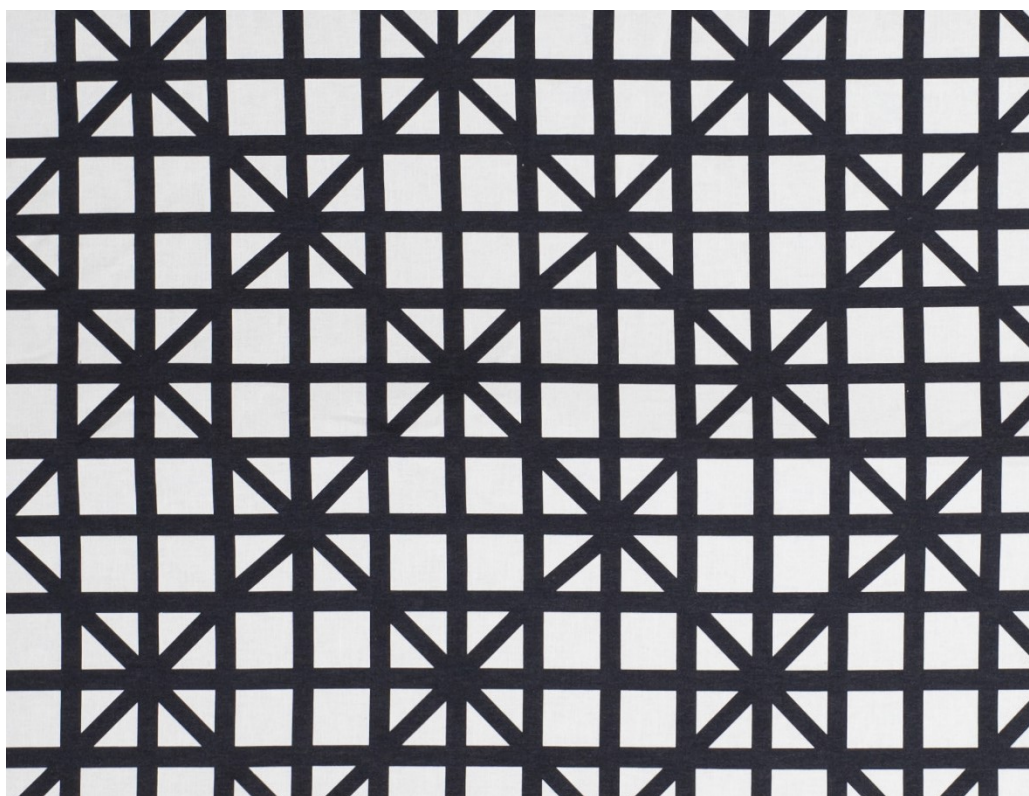
Oli mielenkiintoista nähdä, miten omannäköisillään tavoilla suunnittelijat olivat löytäneensä aiheita käsitelleet.

Kansallismuseossa tuotteet oli laitettu todella kauniisti esille. Tuotteissa käytetyt materiaalit olivat hyvin laadukkaita. Hintahaitari oli täällä todella iso, koska myynnissä oli myös suurempia tuotteita.

Kuva 4 Esimerkkejä Kansallismuseon tekstiilisuunnittelijoiden kanssa yhteistyössä tekemistä tuotteista.

Espoon modernin taiteen museo EMMA on tehnyt yhteistyötä Dog Designin suunnittelijoiden kanssa. Tuloksena tästä yhteistyöstä on syntynyt EMMA- kuosi ja EMMA-tuoteperhe, joka sisältää keittiötekstiilejä, tyydynpäällisiä, EMMA-jättikassin sekä tarjottimen. Ideoita tuotteisiin suunnittelijat ovat hakeneet 1960-luvun arkkitehtuurista ja modernismista. Aihe Emma-kuosin graafisiin kuvioihin on löytynyt WeeGee-talon kattorakenteista. Tuoteperheen keskiössä ovat laadukkaat ekologiset materiaalit, kestävyys ja kotimainen tuotanto (Espoon modernin taiteen museo EMMA.)

Kuva 5 EMMA-kuosi pöytäliinassa.

Marimekon suunnittelija Paavo Halonen on suunnitellut Kiasmalle painokuosin nimeltä Kuriiri. Sen ympärille on syntynyt myös kokonainen Kuriiri tuoteperhe. Ideaa tähän kuosiin on haettu Kiasman Ars-17 näyttelyn teemasta., jossa esiin nousivat digitaalisuus ja internet, tämän ajan tapa siirtää tietoa. Halonen on piir-

tänyt kuosin joutsenen sulasta tehdyllä sulkakynällä, mikä taas on ollut ensimmäinen tiedon siirtämiseen kehitetty apuväline. Kuosin muotokieli jättää katsojalle vapauden nähdä sen monella tavalla, pikseleinä, luonnonilmiönä tai vaikkapa lintuparvena (Nykytaiteen museo Kiasma.e.)

Kuva 6 Paavo Halosen suunnittelema Kuriiri-taidekangas

Tutustuminen muiden museoiden tarjontaan on ollut mielenkiintoista ja herättänyt paljon ajatuksia. Helsingin suurissa museoissa tuotteet on profiloitu hyvin museon tyylin ja hengen mukaisiksi. Museoiden ja suunnittelijoiden välisistä yhteistyöprojekteista on saatu selvästi hyviä tuloksia. Näin syntyneiden tuotteiden taustalla on paljon ajatustyötä ja se näkyy myös lopullisissa tuotteissa. Tämä taustoitus on myös vahvistanut omaa käsitystäni siitä suunnasta, josta lähdän omaa kuosikonaisuuttani kehittämään.

3 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelminä opinnäytetyössäni käytän kuva-analyysiä ja dokumenttiaineistoon perehtymistä. Etsin museoiden valokuvamateriaalista ja taideteoksista joitakin valikoituja kohteita, joita sitten tutkin kuva-analyysin avulla, ja näin pystyn perustelemaan tekemiäni valintoja. Tällaisella tutkimuksellisella lähestymistavalla saan kuvista varmasti myös enemmän irti. Esittelen tekstissä perusteellisesti vain joitakin esimerkkejä analysoitavista kohteista, mutta tämä tapa katsoa kuvaa analyttisesti vaikuttaa varmasti koko ajan taustalla käydessäni aineistoa yleisesti läpi. Muusta dokumenttiaineistosta etsin lisätietoja kuva-analyysin kohteiksi valikoiduista valokuvista ja taideteoksista.

3.1 Semioottinen kuva-analyysi

Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos, tekeminen -teoksessaan Pirkko Anttila sanoo kuvailmaisun olevan yksi kommunikoinnissamme käytettävä väline (Anttila 2006, 366). Kuvalla voidaan välittää esimerkiksi faktatietoja, mielipiteitä tai tunteita. Nämä voivat välittyä kuvasta katsojalle täysin tietoisesti ja avoimesti mutta toisinaan taas kuvan ideologiset ja psykologiset merkitykset voivat olla hyvinkin kätkettyjä ja alitajuisia. (Nordström 1986, Anttilan 2006, 366 mukaan.)

Kuva-analyysiä on käytetty perinteisesti eniten juuri taiteen tutkimuksessa (Anttila 2006, 366). Tämän vuoksi koin sen olevan luonteva tutkimusmenetelmä myös omassa opinnäytetyössäni, jossa haen aiheita ja inspiraatiota omalle suunnittelulleni nimenomaan taideteoksista ja myös vanhoista valokuvista.

Kuvien analysoinnissa on aluksi syytä määrittää analyysin tavoitteet. Varmojen tuloksien saamiseksi tulee työskentelyn olla loogista ja tavoitteellista ja analysoitavia kohteita pitää lähestyä teoreettisesti mutta kuitenkin käytännönläheisesti. Pelkästään intuitiivisella kuvan tarkastelemisella, jolla silläkin on oma paikkansa esimerkiksi tulkinnan kriteerien löytämisessä, voidaan päätyä väriin

johtopäätöksiin (Anttila 2006, 366.) Tämä sai minut kiinnostumaan siitä, miten paljon enemmän voisin saada tutkittavista kuvista irti tämän menetelmän avulla, joskaan mitään varmoja tai oikeita johtopäätöksiä ei tässä tapauksessa olla edes hakemassa.

Kuvien analysoinnissa tulee aina huomioida niiden sisällön lisäksi kuviin sisältyvät muut merkittävät tekijät. Näitä voivat olla esimerkiksi värit, muodot, sommitelu tai tunnelma. Nämä seikat vaikuttavat aina kokonaisuuteen, ja siksi niitä ei voi jättää huomioimatta (Anttila 2006, 366.)

Saadakseni itselleni jonkinlaisen selkeän rungon kuvien tulkintaan käsittelen tässä lyhyesti kuvien tulkinnan eri tasot. Kuvien tulkinnassa voidaan erottaa kolme erillistä tasoa, jotka ovat denotatiivinen, konnotatiivinen ja henkilökohtainen taso (Nordström 1984, Anttilan 2006, 370 mukaan).

Ensimmäinen vaihe on denotaatio, jossa pyritään kuvailemaan mahdollisimman tarkasti kaikki mitä kuvassa voidaan nähdä (Panofsky 1971, Anttila 2006, 370 mukaan).

Konnotaatio taas on edelliseen liittyvä, kuvan analysoijan tekemä, usein tunsävyinen tulkinta kuvasta. Tämä tulkinta on pitkälti riippuvainen siitä, mitä katsoja aiheesta tietää ja millaista kokemusta hänellä siitä entuudestaan on. (Borgersen & Ellingsen 1994, Anttilan 2006, 370 mukaan.) Kolmannessa vaiheessa eli henkilökohtaisella tasolla tulkitsija kertoo yhteenvetomaisesti näkemysensä tulkintansa tuloksista (Anttila 2006, 370).

3.2 Kysymysten asettelu kuvasta

Kuvan analysointi aloitetaan asettamalla kuvalle kysymyksiä, jotka auttavat kuvan tutkijaa saavuttamaan omia tavoitteitaan. Koska tutkija itse tekee nämä kysymykset, ei tällaista analyysitapaa voi tietenkään pitää mitenkään neutraalina (Anttila 2006, 371.)

Kuvaa on mahdollista analysoida esimerkiksi visuaalisena ilmaisuna, kokemuskohteena tai kulttuurihistoriallisena tuotteena. Ennen analysoinnin aloittamista kuvien tutkijan on selvitettävä itselleen näkökulma, josta käsin hän haluaa kuvia analysoida. Analyysin toteuttamistapoja on monia, esimerkkeinä näistä mainittakoon formaalianalyysi, Panofskyn sisällönanalyysi sekä vastaanottajakeskeinen kuva-analyysi (Anttila 2006, 371.) Näitä kolmea edellä mainittua tapaa avaan hieman enemmän seuraavissa luvuissa.

3.3 Formaalianalyysi

Tällä metodilla tutkitaan etenkin taideteoksen esteettistä arvoa mutta tarkastellaan kuitenkin samalla myös sen sisältöä tai siihen kätkeytyviä viestejä (Borgeresen & Ellingsen 1994, Anttilan 2006, 371 mukaan).

Tämän tyyppisessä analyysissä keskitytään koko ajan teoksen muodollisiin eli formaalisiin piirteisiin. Teoksen kokemuskohteena olemista korostetaan. Samaa aikaan kun kuvaillaan miltä teos näyttää, kerrotaan myös, miten katsoja teoksen kokee. Tällä menetelmällä haetaan vastausta kysymykseen: miten jokin on kuvattu? Se mitä on kuvattu, ei ole niinkään kiinnostavaa. (Anttila 2006, 372.) Tätä analysointitapaa käyttäen uskoisin löytäväni kuvista ja teoksista esimerkiksi kiinnostavia rytmejä, sommitteluja, muotoja ja värimaailmoja, joita voin hyödyntää omassa suunnittelussani.

3.4 Panofskyn sisällönanalyysi

Tämän metodin mukaan ei riitä se, että analysoidaan vain teoksen tyylillisiä ja muodollisia ominaisuuksia, vaan on lisäksi tarkasteltava myös niiden sisältöä. On siis lisäksi huomioitava esimerkiksi, kuka ja milloin teoksen on tehnyt, sekä epookki ja kulttuurinen konteksti. Tässä tarkastellaan myös sitä, miten teoksen aihe on valikoitu, ja erona edelliseen tutkijaa kiinnostaa myös se, mitä on kuvattu (Panofsky 1939, Anttilan 2006, 372 mukaan.) Tämä tapa soveltuisi omassa työssäni varmasti hyvin etenkin valokuvien tutkimiseen ja analysointiin.

3.5 Vastaanottajakeskeinen kuva-analyysi

Tämä analyysitapa eroaa edellisistä siinä, että tässä pääosassa on kuvan katsojan näkökulma. Kuvaa tarkastellaan nyt subjektiivisena elämyksenä. Jokaisen katsojan kokemus kuvasta on siis erilainen (Anttila 2006, 375.) Tämä tapa tuntuu itselleni hyvin kiinnostavalta, koska tarkoitukseni on hakea kuvista ja teoksista nimenomaan inspiraatiota ja vaikutelmia, ei mitään suoria lainauksia.

Metodina vastaanottajakeskeisyys vaatii katsojalta vuorovaikutusta kuvan kanssa. Tässä tavassa juuri katsojan oma luova käsitys kuvasta muodostaa sen sisällön. Tämän kaltaiseen tulkintaan vaikuttaa tietenkin se, millaisella pätevyydellä katsoja kuvaa analysoi ja tulkitsee. (Anttila 2006, 375.)

Analysointi aloitetaan kertomalla, millainen ”esiymmärrys” kuvan katsojalla kohteesta on. Seuraavaksi katsoja ilmaisee, miksi hän kyseistä kuvaa tai teosta tarkastelee ja mikä on tulkinnan tarkoitus. Tämän jälkeen katsoja kuvailee, miten hän kuvan ja aiheen ymmärtää. Tästä taas seuraa analyttinen pohdinta tai keskustelu kuvan vaikutuksesta katsojaan. Lopuksi yhteenvetona katsoja kuvailee teoksen tai kuvan antamaa elämystä tai vaikutusta. Samasta kohteesta voidaan esittää myös useampia ymmärrysmalleja. (Anttila 2006, 375.)

4 Kokoelmamateriaaliin tutustuminen ja aineistonhankinta

Hyvinkään kaupunginmuseon hoitamaan, Hyvinkään kaupungin hallussa olevaan historialliseen kokoelmaan kuuluu noin 8000 esinettä, 60 000 valokuvaa sekä noin 50 hyllymetriä arkistoaineistoa. Esinekokoelma muodostuu kolmesta erillisestä kokoelmasta: Hyvinkään kaupungin kokoelmasta, Valvillan tehdasmuseon kokoelmasta ja Koulumuseon kokoelmasta. Kuvakokoelmilla on kaksi pääluokkaa: Hyvinkään kaupungin valokuva-arkisto ja Valvillan tehdasmuseon valokuva-arkisto. Arkistokokoelmia on myös kaksi: Valvillan tehdasmuseon arkisto ja Hyvinkään kaupunginmuseon arkisto. (Hyvinkään kaupunginmuseon kokoelmapoliittinen ohjelma 2018, 7.)

Hyvinkään taidemuseo huolehtii 2600 taideteosta käsittävästä, Hyvinkään kaupungin omistamasta kokoelmasta. Tähän kokoelmaan sisältyy hallinnollisesti kuusi eri kokoelmaa. Suurin osa kokoelman teoksista on joko sijoitettuna kaupungin toimitiloihin tai sitten taidemuseon varastoissa. Teoksia on esillä myös Taidelabrassa, joka on vuonna 2019 avattu taidemuseon pysyvä kokoelmanäyttelytila. (Hyvinkään taidemuseo, 2022 d.)

Kokoelma-aineiston laajuuden vuoksi jouduin heti työni alussa miettimään hyvin tarkasti tutkimuksen rajaamista. Koska tarkoitukseni oli hakea kokoelmista hyvinkääläisille merkityksellisiä mutta myös itseäni inspiroivia aihioita, ajattelin kuvien ja taideteosten auttavan minua tässä parhaiten. Tämän vuoksi keskityin kaupunginmuseon osalta valokuvien ja taidemuseon puolelta taas taideteosten tutkimiseen.

Tämänkin rajaamisen jälkeen aineisto oli edelleen varsin mittava. Tässä kohtaa tuli suureksi avuksi aikaisempi työskentelyni museoilla. Olin päässyt tuolloin tutustumaan sekä taidemuseon teoksiin että kaupunginmuseon valokuviin monellakin eri tavalla.

Minulle oli silloin esitelty taidemuseon varastoissa olevat teokset varsin perusteellisesti. Olin ollut mukana ripustamassa niitä monissa eri näyttelyissä sekä

mukana teosten siirroissa ja kokoelman muutossa. Kokoelmataiteilijoihin olin tutustunut järjestäessäni heistä laadittua arkistoa.

Kaupunginmuseon valokuviin olin saanut tutustua oma-aloitteisesti Muistaja.fi:n ja Finnan kautta ja myös ihan fyysisesti kaupunginmuseon varastolla. Olin myös joutunut tutustumaan valokuviin varsin laajasti hakiessani taustatietoja digitoidessani itse kuvien tietoja Muistajaan ja Finnaan. Näyttelyrakennusten ja ripustusten yhteydessä osa kuvista oli myös tullut hyvinkin tutuiksi. Näiden esitietojen avulla minulla oli varsin hyvä suunta siitä, mitä lähden kokoelmista etsimään.

Hyvinkään Taidemuseon kokoelmasta on noin 300 teoksen otanta esillä Taide.art -verkkopalvelussa. Siellä näistä löytyy hyvät teoskuvat, joita voi zoomaillemalla tutkia hyvinkin yksityiskohtaisesti. Jokaisesta teoksesta löytyy myös perustiedot kuten: tekijän elinaika, teoksen nimi, tekoajankohta, tekniikka, teoksen koko ja myös kokoelma, johon teos kuuluu. Monen teoksen kohdalla löytyy myös hyvin laajaa taustoitusta työstä ja sen tehneestä taiteilijasta.

Lähdin itse liikkeelle tutkimalla teoksia ensin täältä. Mahdollisuus zoomata teoksia hyvinkin yksityiskohtaisesti palveli minun tarkoitustani erinomaisesti. Rajailin teoksista pieniä osioita, jolloin alkuperäinen teos häipyi mielessäni johonkin taustalle ja aloin nähdä mielessäni niistä paljastuvia värimaailmoja, sommitteluja ja rytmejä aivan uusissa yhteyksissä. Tämä oli hyvin inspiroivaa ja auttoi minua suuresti valitsemaan teoksia, joita halusin tutkia ja analysoida tarkemmin. Tässä kohtaa pidin vielä mielessäni myös tekijöiden tai teosten merkittävyyttä tai tunnettavuutta hyvinkääläisille mutta pääpaino oli kyllä jo selkeästi siinä, mitä ideoita teokset herättivät minussa itsessäni.

Kävin myös Taidemuseon teosvarastolla intendentti Aura Dufvan kanssa tutustumassa siellä oleviin teoksiin. Näistä iso osa oli minulle jo entuudestaan tuttuja mutta niiden näkeminen näin fyysisessä muodossa on aina yhtä hauskaa. Ja vaikka Taide.art -sivusto on mainio palvelu, on teosten livenä näkemisessä aina jotain lisäarvoa.

Kaupunginmuseon valokuvakokoelmaa lähestyin aluksi hakemalla kuvista Hyvinkään tarinalle keskeisiä tapahtumia, henkilöitä ja paikkoja. Katsoin paljon kuvia ja yritin samalla löytää kuvavirrasta joitakin visuaalisia kiinnekohtia, joilla voisi olla jotain tunneyhteyttä valtaosalle hyvinkääläisistä ikään katsomatta. Analysoinnin kohteeksi valittavien valokuvien valitseminen tuntui huomattavasti vaikeammalta verrattuna taideteosten valintoihin.

Seuraavaksi kävin katsomassa Kaupunginmuseon fyysisiä valokuvakokoelmia Hyvinkään vanhalla villatehtaalla. Mukanani oli Kaupunginmuseon amanuenssi Sari Mustajärvi, jolle kokoelma on hyvin tuttu. Virkistimme lähinnä muistiani siitä mistä mitäkin löytyy. Tutustuin samalla kerralla myös Kaupunginmuseon kokoelmapolitiittiseen ohjelmaan, josta sainkin paljon hyvää taustatietoa.

Selvää itselleni oli jo tässä vaiheessa se, että lopulliseen omaan tekemiseeni tulisivat lopulta jollain tavalla vaikuttamaan kaikki näkemäni kuvat ja taideteokset, vaikka vain pientä murto-osaa niistä analysoisin tarkemmin. Tämän vuoksi olenkin tehnyt luonnostelua jo pitkin matkaa, sitä mukaa kun joku kuva on ajatuksia ja inspiraatiota herättänyt.

5 Aineiston analysointi ja oman näkemyksen hakeminen

Aivan aluksi tarkoitukseni oli ollut käyttää eri valokuvien ja taideteosten kohdalla eri analysointitapoja. Olin ajatellut valita aina jokin noista kolmesta aikaisemmin esittelemistäni tavasta sen perusteella, mistä näkökulmasta katsoen haluaisin lähteä kutakin kuvaa tutkimaan. Puhuttuani asiasta ohjaajani Päivi Rantalan kanssa sain häneltä kuitenkin vahvistusta ajatukselle siitä, että työskentelyn selkeyden ja johdonmukaisuuden kannalta olisi hyvä valita vain yksi analyysimenetelmä.

Tutustuttuani edellä lähemmin noihin kolmeen erilaiseen analyysitapaan tuntuu nyt luontevalta valita niistä omaksi metodikseni juuri vastaanottajakeskeinen kuva-analyysi. Sen avulla uskon saavani kuvista eniten irti juuri niitä asioita, mitä niistä haenkin. Tämä vastaanottajakeskeinen tapa jättää mielestäni myös eniten liikkumavaraa sille, ettei minulla ole mitään varsinaista ammatillista pätevyyttä eikä aikaisempia laajoja taustatietoja kuvien tulkitsemiseen.

Vastaanottajakeskeistä kuva-analyysiä käyttäessäni kysyn jokaisen kuvan kohdalla seuraavat kysymykset:

- Mitä tiedän tästä aiheesta, teoksesta ja sen tekijästä entuudestaan?
- Miten minä tämän kuvan ja sen aiheen ymmärrän?
- Miten ja millä keinoilla tämä kuva vaikuttaa minuun?
- Mitä minua inspiroivaa ja omaa työskentelyäni kehittävää kuvasta löydän?
- Kuinka merkityksellisiä itse kuva tai sen herättämät ajatukset ovat Hyvin-kään tarinaa ajatellen?

Minulla on taustalla artesaanin, puutarhurin ja nyt myös muotoilijan koulutukset, joissa kaikissa on käsitelty esimerkiksi kuvan rakentamista, sommittelua ja värioppia. Mitään varsinaista kuvataiteiden tai taidehistorian koulutusta minulla ei kuitenkaan ole. Tältä pohjalta lähdän nyt siis seuraavia töitä analysoimaan.

5.1 Kuva-analyysit

Tanssiva Pariisi, Yrjö Saarinen 1930

Kuva 7 Tommila/Hyvinkään taidemuseo

Maalaus

Liimaväri kankaalle

122 x 292 cm

Hyvinkään taidemuseo. Karin ja Carl Eric Sonckin taidekokoelma

Yrjö Saarinen maalasi tämän kuuluisimmaksi muodostuneen teoksensa 30-vuotiaana, muutettuaan juuri Hyvinkäälle. Maalaus valmistui tilaustyönä Hyvinkäällä tuohon aikaan toimineen ravintola Hanhen seinälle. Arvelaan, että Saarinen löysi tähän teokseensa inspiraatiota Helsingissä Kaisaniemenkadulla olleesta ravintola Parisista. (Taide.art f.)

Olen itse nähnyt tämän maalauksen Hyvinkään taidemuseolla lukemattomia kertoja ja ollut myös mukana siirtämässä sitä paikasta toiseen ja auttamassa uudelleen ripustuksessa. Teos on siis jo ennestään minulle hyvin tuttu ja olen tutustunut myös sen taustoihin aikaisemminkin. Se on jossain muodossa tuttu myös useimmille muille Hyvinkääläisille, joten sen valinta analysoinnin kohteeksi oli siinä mielessä helppoa. Jos melkein keneltä tahansa Hyvinkääläiseltä kysyisi jonkun täällä pitkään asuneen ja vaikuttaneen taiteilijan nimeä, saisi luultavimmin vastaukseksi useimmin Yrjö Saarisen.

Teos Tanssiva Pariisi kuvaa myöhäisillan tunnelmaa 1930-luvun tanssiravintolassa. Ihmiset taipuilevat kohtalokkaan tangon pyörteissä, osa seuraa tilannetta pöydistä tai tanssilattian reunoilta. Tangolle tyypillinen dramaattinen liike tulee hyvin esiin ylikorostuneen kulmikkaina kehonlinjoina. Voimakkaan kontrastiset värit korostavat dramaattista tunnelmaa.

Kuva teki jo ensi näkemällä minuun voimakkaan vaikutuksen herkullisilla väreillään. Ensivaikutelma tulee vahvimmin sinisten ja keltaisten sävyjen kontrastisuudesta. Näiden lisäksi teoksesta löytyy myös lempeän puuterisia vaaleanpunaisia sävyjä, heleää keväänvihreää ja myös meheviä ruskeita sävyjä.

Värien lisäksi teoksessa viehättää suuresti vahva liikkeen vaikutelma. Voin hyvin aistia, miten Yrjö Saarinen on hänelle ominaiseen tapaan vedellyt aluksi isolla kädellä ja vauhdilla teoksen suuret linjat ja sen jälkeen leikkinyt innolla ja intuitiivisesti noilla upeilla väreillä.

Saarisen tapa kuvata naisia kiinnittää usein negatiivisessakin mielessä katsojan huomion. Tässäkin teoksessa naiset ovat jotenkin korostetusti esillä mutta ei mielestäni mitenkään loukkaavasti.

Omaan suunnitteluuni voisin hyvin poimia tästä työstä juurikin värimaailmaa mutta käyttää sitä tähän päivään tuotuna vähän erilaisina kokonaisuuksina. En aio lähteä kopioimaan omiin töihini täsmälleen teoksen oikeita sävyjä mutta tiedän niiden olevan sen verran leimalliset, että monet tunnistavat ne myös täysin uusiin yhteyksiin liitettynä. Myös teoksen liikkeen tuntua ja tietynlaista leikkisyyttä voisin hyödyntää omassa työskentelyssäni.

Länsimainen perintömme I, Ari Rantamäki 1985

Kuva 8 Tommila/Hyvinkään taidemuseo

Maalaus

Alkydimaali

160 x 60

Hyvinkään taidemuseon kokoelma

Ari Rantamäki on ollut itselleni hyvin kiinnostava taiteilija museon kokoelmataiteilijoiden joukossa. Olen nähnyt häneltä aikaisemmin museolla töitä, joissa hän on yhdistänyt kiinnostavalla tavalla eri materiaaleja ja tekniikoita. Tätä hänen työtään en ollut nähnyt koskaan aikaisemmin. Se on ollut viimeiset kymmenen vuotta sijoitettuna Hyvinkään paloaseman neuvottelutiloihin. Törmäsin kyseiseen työhön selatessani Hyvinkään taidemuseon kokoelmaa Taide.art-verkkopalvelussa.

Taiteilija Ari Rantamäki on luonnehtinut itseään vaatimattomasti ”maalaiskäsite-taiteilijaksi”. Hänen mukaansa taiteilijan ammatti edellyttää kuitenkin myös erittäin korkeaa sivistystä. Tämä näkyy hänen töissään runsaina viittauksina musiikkiin, kuvataiteeseen, historiaan ja myös peruskielioppiin. Suomen Taideakatemian koulussa hankittujen opintojensa lisäksi Rantamäki harrasti filosofiaa, kirjallisuutta ja elokuvia. Hän myös matkusti innokkaasti ja toi aina tuliaisina taiteeseensa matkoiltaan uusia vaikutteita. (Laurila-Hakulinen 2004, 5.)

Tässä työssä näen neljä erillistä taulua, jotka yhdessä muodostavat tarkkaan harkitun kokonaisuuden. Kuvaobjektien muotokielessä tunnistan etäisesti viittauksia musiikkiin, näistä yhtenä viulun kaikukopan aukon muoto. Tälle sain vahvistusta perehdyttyäni teoksen taustamateriaaliin. Kuvaobjektien sommittelu on hyvin tasapainoinen mutta silti kiinnostava. Värialueiden sommittelu taas muodostaa tauluun mielenkiintoista rytmiä. Värit vangitsevat silmän tutkiskelemaan niitä pitkäksi aikaa.

Tämä teos vaikutti minuun vahvasti heti ensi näkemältä, ennen kuin tiesin siitä oikeastaan yhtään mitään. Saatuaani siitä enemmän tietoa vaikutuin vain entistä enemmän. Se on visuaalisesti herkullinen kokonaisuus, mutta sen taustalla on myös paljon ajatusta. On vaatinut todella taitoa saada kaikki nuo monet värit yhdessä soivaksi kokonaisuudeksi. Toisaalta huomasin, että taiteilija on tehnyt tässä työssä jotain samaa, mitä myös tekstiilisuunnittelija tekee koordinoissaan värejä vaikkapa mallistolle.

Tämä työ on itselleni erinomaisen runsas väripaletti, josta voin hakea inspiraatiota omiinkin kuoseihini. Haen usein omissa töissäni selkeyttä ja lähes äärimilleen vietyä pelkistämistä mutta samalla kaipaan kuitenkin myös tietynlaista mehevää runsautta esimerkiksi väreissä. Pelaan usein itse ajatuksella, että jos muotoja on paljon, niin värejä on silloin vähän ja taas päinvastoin. Näistä Rantamäen töistä löydän paljon tuota samaa ajattelua.

Ari Rantamäen (1957-1994) aktiivinen kuvantekijän ura ehti kestää vain viisitoista vuotta. Tuona aikana hän ehti kuitenkin luoda ehjän ja johdonmukaisen tuotannon. Eläessään hän oli myös Hyvinkään kulttuurielämän monipuolinen vaikuttaja. (Laurila-Hakulinen 2004,5.)

Sininen ympyrä, Armas Hursti 2002

Kuva 9 Tommila/Hyvinkään taidemuseo

Puupiirros

72 x 52

Hyvinkään taidemuseon kokoelma

Armas Hursti on ollut itselleni yksi kiinnostavimmista Hyvinkään taidemuseon kokoelmataiteilijoista. Osaan hänen töistään olin ehtinyt tutustua aikaisemmin mutta juuri tätä kyseistä työtä en ollut nähnyt. Työ on tällä hetkellä sijoitettuna Hyvinkäällä Tapainlinnan koululla. Hänen töillään on minuun aina jotenkin hyvin vahva vaikutus.

Tämän vuonna 1934 Hyvinkäällä syntyneen taidemaalarin ja taidegraafikon töiden sisältö on usein varsin dramaattista ja ajatuksia herättelevää. Töiden muotokieli on karheaa, rosoista ja liioiteltua. Hänen teoksissaan käsitellään usein ristiriitoja, kuten vaikkapa ulkopuolisuuden tunne vastaan sosiaalinen osallisuus tai herkkyyys vastaan raaka voima. (Laurila-Hakulinen 2008,3.)

Halusin etsiä museon kokoelmissa olevien Hurstin töiden joukosta työn, jossa yhdistyisivät itseäni hänen töissään eniten miellyttävät asiat. Tämä osoittautui kuitenkin vaikeaksi, koska museolla oli kokoelmassa häneltä lähinnä musta- valkoisia puupiirroksia tai grafiikkaa. Värikkäämmät puupiirroukset, joissa löytyy laajoja mielenkiintoisesti käsiteltyjä pintoja, olivat vähissä. Olin nähnyt häneltä kokoelman ulkopuolelta monta itselleni kiinnostavampaa teosta mutta päätin silti pysyä oman rajaukseni puitteissa ja valita työn nimenomaan museon kokoelmista.

Tässä Sininen ympyrä -työssä yhdistyvät kuitenkin pintojen rosoisuus, kirjainten käyttö osana työtä sekä vahva värien käyttö. Harmillista on, että en löytänyt tästä kyseisestä työstä tai sen aiheesta mitään taustatietoa, joten joudun käsittelemään sitä nyt puhtaasti siitä kulmasta, mitä se visualisesti minussa herättää. Se on kuitenkin toisaalta oman työskentelyni kannalta vain hyvä.

Näen työssä rosoisia, mielenkiintoisia pintoja, joiden keskiössä on sinisellä ympyrällä rajattu alue. Aihetta en lähde arvailemaan, enkä näe sitä tässä kohti tarpeelliseksi. Värien käyttö on voimakasta, dramaattista vaikutelmaa korostavaa. Lämpimän keltaisen, petroolin sinisen ja aniliinin vivahtavan roosan sävyt saavat tässä, ehkä tekniikasta johtuen, hieman likaisen sävyn, mikä vain lisää työn ”katu-uskottavuutta”. Vaikutelma on hyvin voimakas, ehkä jopa julistava.

Olo tämän katsomisen jälkeen jää hieman hämmentyneeksi. Työssä viehättää tietynlainen keskeneräisyyden ja sattumanvaraisuuden tuntu. Vasta nyt kirjoitusvaiheessa teoksen kuvaa katsoessani huomasin, että yläosan teksti rajautuu osittain pois. Tämä on piirre, mikä miellyttää usein silmääni, ja se on voinut osaltaan vaikuttaa tähän valintaan. Yhteydet graffiteihin ja katutaiteeseen tulevat vahvasti läpi. Voisin nähdä tämän julisteena, liimattuna huolimattomasti kadun varren sähkökaappiin kannanottona johonkin.

Tämän taiteilijan töihin tutustuminen on herättänyt minussa todella paljon ajatuksia, ja ne ovat antaneet samalla suuntaa ja aineksia siihen, mitä asioita lähden jatkossa omissa töissäni tutkimaan. Puhuin edellisen kuva-analyysin kohdalla siitä, miten olen omissa töissäni aikamoinen kaiken pelkistäjä, nyt jo ehkä kyllästymiseen asti. Hurstin työt kannustavat minua jatkossa rohkeuteen värien käytössä sekä kiinnostavampaan ja rouheampaan pintojen käsittelyyn.

Joukko lapsia juoksee veteen rannalla

Kuva 10 Tuntematon kuvaaja 1960-1970

Vaikka olen selaillut aikaisemminkin paljon kaupunginmuseon kuvakokoelmia, en ollut törmännyt tähän kuvaan aikaisemmin.

Kuvassa joukko lapsia juoksee veteen Hyvinkään kaupunkisillan maauimalassa. Kuvanottoaika sijoittuu oletettavasti 1960 -1970 väliselle ajanjaksolle. Kuvaajan on täytynyt olla itse varsin syvällä vedessä, ja lapset juoksevat rannalta veteen kohti kuvaajaa. Vesi pärskyy ja lapset nauravat ja oletettavasti myös huutavat ja kiljuvat riemuissaan päästessään uimaan kuumana päivänä.

Vaikka kuva on mustavalkoinen, voin melkein nähdä lasten värikkäät uimapuvut ja tuolle ajalle ominaisen värimaailman. Samoin voin hyvin aistia auringon paisteen ja sen lämmittämän hiekan tunnun varpaissa.

Hyvinkäällä on hyvin vähän luonnonvesistöjä ja varsinkin uimapaikat ovat harvassa ja kaukana keskustasta. Usein kuulee sanottavan, että Hyvinkää on muuten hyvä asuinpaikka mutta järvet puuttuvat. Tässä kuvassa lapset ovat kuitenkin löytäneet kesään olennaisesti liittyvän vesileikkien ilon paikallisesta maa-uimalasta. Tästä tulee mieleen, että kuoseissa voisi hyvin olla mukana jotain, mikä ei ehkä olekaan niin tyypillistä tälle kaupungille mutta mitä lähes kaikki toivoisivat täällä olevan enemmän. Kuosienhan ei ole tarkoituskaan olla mikään realistinen kuvaus tästä kaupungista.

Kuva on mielenkiintoinen myös sommittelullisesti. Keskiössä on edessä oleva vasemman reunan tyttö, josta muu ryhmä jatkuu rytmikkäänä ryhmänä kohti taustaa hahmojen samalla pienentyessä. Kuva on rajattu niin, että osa ihmisistä näkyy vain osittain mutta heidät on helppo kuvitella jatkumaan kuvan ulkopuolella, aivan kuten kuoseissa. Katson automaattisesti kuvia, kuten myös ympäröivää maailmaa kuosintekijän silmin ja siksi rytmit ja väritykset tulevat vastaan kaikkialla. Tämän kuvan voisi helposti nähdä jatkuvana kuosina

Hyvillä oy, mainoskuva

Kuva 11 Finnälä, Ulla, Petrelius. Valokuvaajat 1971

Tämä kuva oli riemastuttava löytö Hyvillä Oy:n mainoskuvien joukosta. Kuvan naisella on päällään suunnittelija Satu Helmeen Rondo langoista suunnittelemaat neulepusero, mikrot ja sukat.

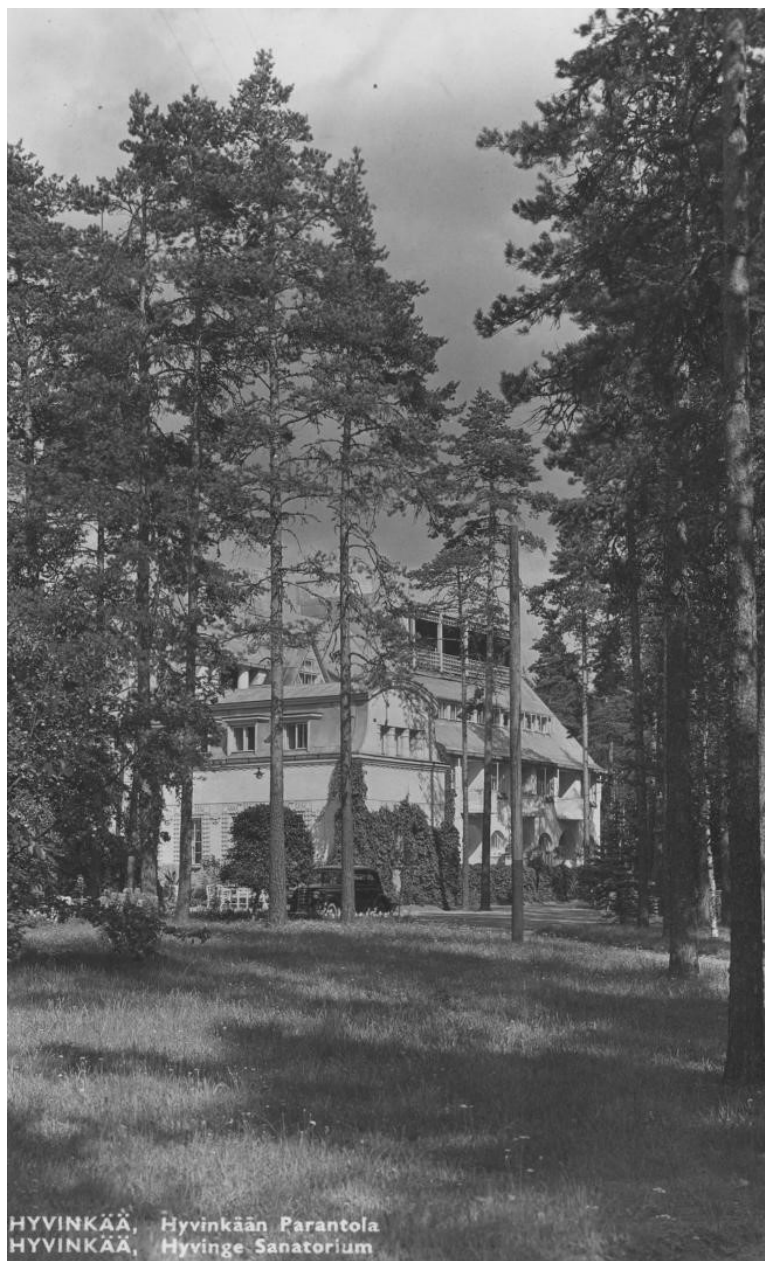
Nainen on kuvattu seisomassa tivolin pyörivässä vaunussa jäätelö suussaan. Kuvasta tulee vaikutelma siitä, että vaunut olisivat liikkeessä ja nainen joutuu pitämään kiinni jostakin tuesta ja hakemaan samalla tasapainoa. Naisen reippaasti liikkeen vaikutelmaa kuvaava asento on hyvin tyyppillistä 70-luvun mainoskuville.

Tuon ajan tekniikalla otetussa kuvassa värit ovat varsin vaimeat ja ehkä myös haalistuneet ajan saatossa. Kuitenkin juuri tuo värien keveys yhdistettynä ”heikun keikun” tivolitunnelmaan viehätti minua kuvassa.

Kuva on ehkä otettu alkukeväästä, juuri niihin aikoihin kun tivolit lähtevät liikkeelle. Naisen puserolla näkyvästä valojen ja varjojen voimakkaasta vaihtelusta voisi päätellä, että aurinko on paistanut kuvanottohetkellä, vaikka se ei kuvan haalistuneisuudesta johtuen muuten niin selvästi käykään ilmi. Voisi myös helposti olettaa, että tämän kaltaisen kuvan ottamiseen on valittu aurinkoinen hetki. Alkavan kevään tuntua lisää, naisen syövä keltainen jäätelöpuikko, jonka väri on myös tarkkaan harkittu.

Silmä poimi kuvasta myös vallitsevan hennon vaaleansinisen sävyn, joka näkyy erityisen hyvin törmäilyvaunujen pystyputkissa ja taustalla näkyvissä metallirakenteissa. Todellisuudessa ne ovat voineet olla valkoisia mutta saavat tässä vanhassa kuvassa kauniin ja keveän sinisen sävyn. Juuri tämän tyyppiseen sinisen sävyyn törmää myös tässä päivässä ja esimerkiksi Pantonen 2022 trendiväriennusteissa.

Tästä kuvasta, omaa työskentelyä ajatellen, mieleen jäävät värit ja leikkisä liike. Kuvaan ei liity suoranaisesti mitään kovin olennaista Hyvinkään tarinan kannalta mutta saan siitä silti hyvin vihjeitä siihen, miten tulen käsittelemään muita aiheita.

Kuva 12 Hyvinkään parantolan kivirakennus, jonka edessä mäntyjä.

Jo aloittaessani tätä projektia tiesin, että mänty olisi yksi aihe jota haluaisin kuoseissani jollain tapaa käsitellä. Männyt liittyvät aivan olennaisella tavalla hyvinkään historiaan ja vielä tänä päivänäkin ne tuovat hyvin leimallista ilmettä monille Hyvinkään puistoille. Lisäksi mänty, yleisyydestään huolimatta, on mielestäni moninaisine yksityiskohtineen visuaalisesti kiinnostava aihe. Tiesin jo aluksi haluavani käsitellä tätä aihetta hyvin vapaasti, voimakkaasti pelkistäen ja ehkä myös vähän leikkisästi tähän päivään tuotuna.

Tämän vuoksi toimin nyt kuvakokoelman kanssa vähän toisin ja lähdin nimenomaan tietoisesti hakemaan sieltä mäntyjä ja männikköjä erilaisten hakujen avulla. Yritin myös löytää erilaisista kuvakulmista otettuja kuvia.

Hyvinkäällä on toiminut vuosisadan vaihteessa vuosina 1896 - 1939 Suomen ensimmäinen, muille kuin keuhkotautisille suunnattu parantola eli Hyvinkään Sanatorio. Siellä hoitomuotoina käytettiin muun muassa männynhavukylpyjä, sekä liikuntaa ja lepoa mäntymetsien tarjoamassa ”kuivassa vuoristoilmassa” (Bergström 1996, 5.)

Mäntyihin liittyvistä kuvista huomaan ensimmäisenä niiden suorien ja hoikkien runkojen muodostaman rytmin. Puutarhurina tiedän, että jokaisella puulajilla on omanlaisensa ”habitus”, joka muodostuu kullekin lajille tyypillisestä kasvutavasta. Tätä olisi kiinnostavaa lähteä luonnostelussa tutkimaan. Mäntyyn liittyy myös mielenkiintoisia yksityiskohtia kuten neulaset, kävyt ja kaarnan muodostamat mielenkiintoiset pinnat. Tästä aiheesta nousee monenlaisia ajatuksia ja ideoita.

5.2 Johtopäätökset analysoinneista ja taustatutkimuksesta

Tämän valtavan monen viikon kuvatulvan jälkeen päässä on kieltämättä aikamoinen visuaalinen kaaos. Kuitenkin kaikesta näkemästäni on myös suodattunut esiin joitakin aiheita tai aihealueita, joita aion nyt seuraavassa varsinaisessa luonnosteluvaiheessa lähteä tarkemmin tutkimaan.

Hyvinkää on hyvin väljästi rakennettu kaupunki, jossa on paljon puistoja ja lyhyt matka myös luonnontilaiseen metsään lähes mistä tahansa. Välillä kaupungissa käydään keskustelua siitä, onko tämän asian arvo nimenomaan vetovoimatekijänä riittävän hyvin ymmärretty vai pidetäänkö asiantilaa vain itsestäänselvytenä niin, ettei siitä muisteta pitää kiinni tai sitä suojella.

Tämänkin vuoksi nimenomaan hyvinkääläiseen luontoon liittyvät aiheet tuntuvat luontevalta suunnalta seuraavassa luonnosteluvaiheessa. Kaupungissa on tiettyjä asioita ja paikkoja, jotka ovat kaikille tuttuja ja rakkaita.

Yksi näistä paikoista on aivan keskustassa, kirjastoaukion kupeessa sijaitseva vanha omenapuukuja. Se on jäännös ajalta, jolloin keskustassa on ollut VR:n puutarha. Kirjastoaukiolla on kesäisin hyvin monenlaisia tapahtumia. Omenapuukujasta on viime vuosina tullut erittäin suosittu lämpimien päivien ajanviettopaikka. Ihmiset tulevat vilttien ja eväiden kanssa omenapuiden alle picnikille. Nuoriso ripustaa välillä puiden lomaan myös riippumattoja. Kuja itsessään on kaunis kaikkina vuodenaikoina. Vieressä olevalla aukiolla on kesäisin runsaasti kukkaistutuksia. Tämä on itseoikeutetusti yksi aiheista, jota haluan lähteä luonnostelussa kehittämään.

Männyt ja mäntymetsät ovat leimallisuutensa ja vahvasti tunnetun Hyvinkään parantolaan liittyvän historiallisen kulmansa takia myös yksi itsestään selvistä luonnostelun aiheista. Myös tietyt väritykset ja sommittelulliset asiat ovat jääneet mieleen. Lähdän kuitenkin luonnosteluvaiheeseen aluksi hyvin avoimin mielin ja katson mitä päästä kaiken nähdyn jälkeen tulee.

Näin laajasta taustamateriaalista kuin tässä tapauksessa on ollut, ideoiden ja aiheiden löytäminen ei ole ollut mikään ongelma. Pitkin matkaa on tullut eteen toinen toistaan herkullisempia aiheita ja mieleen lukemattomia mahdollisia tapoja toteuttaa ne.

6 Kuosien ja graafisten elementtien luonnostelu ja toteutus

Minulla, eikä kenelläkään muullakaan, ei ole tässä kohtaa vielä tarkkaa tietoa, mihin tuotteisiin kuoseja mahdollisesti tullaan käyttämään, mikä lisää huomattavasti tämän työn vaikeusastetta. Toisaalta sen voi ajatella antavan myös tiettyä vapautta suunnitteluun. Minun täytyy pitää mielessäni toive paikallisuudesta mutta kuitenkin toteuttaa kuosit myös hyvin yleiskäyttöisesti. Niiden on oltava keskenään riittävän erilaisia käytettäväksi monenlaisissa tuotteissa mutta puhuttava keskenään kuitenkin ikään kuin samaa kieltä. Siinäpä vasta haastetta.

Olemme puhuneet museolla paljon kuosien tuotteistamisvaiheesta tämän opinäytetyön jälkeen. Onnistuakseen hyvin tämä projekti vaatii yhteistyötä myös siinä vaiheessa. Nyt keskityn kuitenkin vain etsimään itse kuoseja.

6.1 Suunnitteluprosessin alku

Tapasimme museolla ensimmäisen kerran tähän projektiin liittyen tammikuun alussa. Paikalla oli tuolloin lähes koko museon henkilökunta, mikä olikin hyvä asia. Kaikilla museossa työskentelevillä on oma näkökulmansa museokaupan tuotteisiin, joihin suunnittelemani kuoseja olisi jatkossa tarkoitus toteuttaa. Tämän vuoksi sain tästä aloituspalaverista erittäin hyvin suuntaa omalle prosessilleni.

Vein tapaamiseen mukani joitain omia aikaisempia luonnoksiani, joiden pohjalta oli helppo lähteä keskustelemaan yhteistyötahon toiveista ja ajatuksista. Samalla he näkivät niistä kädenjälkeäni ja tyypillistä tapani työskennellä luonnosteluvaiheessa. Paikalla olijat pitivät graafisesta ja pelkistävästä aiheiden käsittelystä. He toivoivat suunniteltaviin kuoseihin herkullisia värejä. Toivottiin, että kuoseilla olisi yhteys Hyvinkäeseen. Toin esiin ajatusta siitä, miten kuosien, Hy-

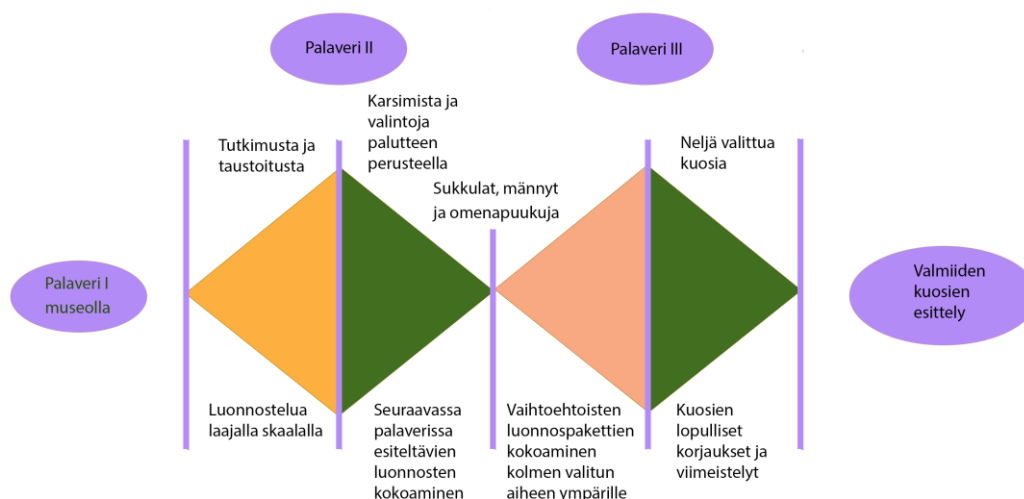
vinkää-yhteydestään huolimatta, olisi ehkä syytä olla myös riittävän ”neutraaleja”, niin etteivät ne rajoita asiakkaita vain hyvinkääläisiin.

Kysyin paikallaolijoilta myös ajatuksia siitä, miten he toivoisivat kokoelmista löydettyjä aiheita ja ideoita käsiteltävän. Haluttiinko vakavaa ja konservatiivista ilmettä, vai oliko kuoseissa mahdollista myös vähän hullutella? Koska kyseessä on nimenomaan nykytaidemuseo, olimme kaikki yhtä mieltä siitä, että ilmeen ei tarvitse olla mitenkään rypyyotsainen, vaan aiheiden kevyt ja jopa leikkisäkin käsittely on sallittua.

Kuunneltuani asiakkaan edustajilta nousevia toiveita, kerroin heille omista ajatuksistani tulevien kuosien osalta. Kerroin, että lähtisin hakemaan taustamateriaalista todellakin vain ideoita, en mitään suoria lainauksia mistään. Voisin esimerkiksi poimia omaan suunnitteluuni jostakin työstä tai kuvasta vaikkapa värimaailmaa mutta yhdistää sen sitten täysiin uusiin yhteyksiin ja omaan muotokieleeni. Jostain toisesta kuvasta voisin taas saada ideoita esimerkiksi omaan sommitteluuni. Samalla yrittäisin löytää valtavasta kuvatulvasta myös jotain juuri hyvinkääläisiä koskettavia aihioita. Näistä elementeistä kokoaisin sitten, omaa visuaalista ilmaisuani käyttäen, mielestäni tässä ajassa toimivan kuosien kokonaisuuden. Asiakasta tyydyttävään lopputulokseen pääseminen vaatisi tietenkin välipalavereja, joissa rajattaisiin yhdessä aihealueita ja määriteltäisiin työn etenemissuuntaa.

Museopalvelujen edustajat pitivät tästä ajatuksesta. Näin toimien välttäisimme myös hankalat töihin liittyvät tekijänoikeuskysymykset, eikä minulla itselläni ollut myöskään minkäänlaista kiinnostusta lähteä ikään kuin kopioimaan jotain jo olemassa olevaa. Tämä oli varsin avoin lähtökohta tulevalle työskentelylle. Minulle jäi tästä palaverista hyvä tunne siitä, että museolla arvostettiin haluani käyttää aikaa laajaan taustamateriaaliin tutustumiseen ja hyvien aihoiden hakemiseen sieltä. Kannustavaa oli myös museon väen avoin suhtautuminen ja luottamus minun osaamiseeni ja näkemykseeni, vaikka olimme vasta prosessin aivan alussa.

Kuva 13 Prosessikaavio.

Tämän hyvän alun jälkeen lähdin tutustumaan museoiden kokoelmiin aikaisemmin suunnittelemani rajauksen puitteissa, kuten olen edellä kertonut. Aineistoihin perehtymisen ja sieltä tehtyjen löytöjen jälkeen pääsin kunnolla vauhtiin luonnostelussa. Olin tehnyt sitä hiljalleen jo pitkin matkaa mutta nyt ideoita tuli todella tulvimalla. Tein tässä kohti sekä fyysisiä luonnoksia eri tekniikoilla, että myös nopeita kokeiluja koneella.

Annoin tässä kohtaa ideoita tulla hyvin laajalla skaalalla, enkä antanut minkään käytännön seikkojen vielä rajata ajatteluani. Prosessi päässäni oli tuolloin hyvin jatkuvaa. Kävellessäni esimerkiksi kaupungilla näin koko ajan uusia aihioita paikoista ja asioista, joita olin nähnyt myös kuvissa. Joka aiheelle oli myös olemassa valtavasti erilaisia mahdollisia toteuttamistapoja. Mietin rajanvetoa esittävyden ja ei-esittävyden välillä. Pohdin, mitä haluan nostaa esiin.

Näinhän tämä jokaisessa suunnitteluprosessissa, ainakin omalla kohdallani menee. Tämä vaihe on itselleni aina samalla sekä paras että pahin. Se on valtava flow-tila, jossa mieli käsittelee isolla intensiteetillä kaikkea nähtyä. Tämän tilan seurauksena syntyy sitten paljon hyvää mutta varmasti myös ainakin yhtä paljon täysin käyttökelvotonta materiaalia. Tässä kohtaa päässä risteilee niin paljon ajatuksia ja innostusta, että vaihe on kaikesta ihanuudestaan huolimatta

myös varsin voimia vaativa. Seuraavaksi onkin sitten aika tehdä valintoja, niin kuin meille koulussa on pitkin matkaa opetettu.

Kuva 14 Alun luonnoksia.

6.2 Välietapit prosessin varrella

Toista palaveria varten olin karsinut fyysisistä luonnoksista ne, jotka halusin museolla esitellä. Myös koneella tekemilleni luonnoksille olin tehnyt tätä samaa esikarsintaa ja tehnyt sitten jäljelle jäävistä pienen esityksen. Fyysisissä luonnoksissa oli vielä runsaammin eri suuntavaihtoehtoja, mutta koneella tehdyissä ajatukseni oli lähtenyt jo selvästi enemmän tiivistymään.

Palaverissa oli läsnä kahdeksan museolla eri tehtävissä toimivaa henkilöä, joten näkemyksiä luonnoksista saatiin hyvin monipuolisesti. Esittelin aluksi tuomani luonnokset ja kerroin ajatuksistani niiden taustalla. Tämän jälkeen keskustelim-

me niistä vapaasti. Huomiota saivat selvästi enemmän koneella tekemieni luonnosten esitys. Asiakkaan edustajien oli selkeästi helpompaa kommentoida jo pidemmälle selkeytettyjä ideoita, kuin suunnittelijan vielä kehittymättömiä ajatuksen alkuja.

Esityksestä nousi selkeästi esiin neljä suosituinta aihetta, jotka olivat neulaset ja männyt, omenapuukuja sekä sukkulat. Puhun tässä vaiheessa kuoseista vielä niiden työvaiheen nimillä, koska itselläni kuosien lopulliset nimet löytyvät yleensä vasta aivan prosessin lopussa.

Eniten keskustelua luonnoksista herätti Neulaset. Museonjohtaja Tuomas Ravea kertoi sen olevan heti yksi hänen suosikeistaan. Hän näki neulasissa myös harpin muotoa, mikä liittyi hänen ajatuksissaan piirtämiseen, insinööreihin ja arkkitehtuuriin ja tätäkin pidettiin vain hyvänä asiana. Museomestari Katja Taskinen, joka on myös kuvataiteilija, piti kovasti siitä, että tämä kuosi, etenkin tässä esitettyssä värityksessä on jotenkin hyvin maskuliininen. Puhuimme siitä, miten kuosit ovat usein jotenkin enemmän naisiin vetoavia ja tämän kuosin monipuolisuus siinä mielessä nähtiin hyvänä asiana. Museolehtori Laura Wiio-von Konow, jolla on myös hyvin vahva käsitys kuvan tekemisestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä, huomasi kuvan muotokieleen liittyvän mielenkiintoisen seikan. Neulasten muodoissa toistui hänen mielestään isoilla kirjaimilla kirjoitetussa HYVINKÄÄ sanassa moneen kertaan havaittava terävä, kolmiomainen muoto. Asiakaspalvelusihteeri Eija Sparf, joka vastaa myös museokaupasta, näki Mänty- ja Neulasluonnoksissa vahvan yhteyden Hyvinkään parantolan historiaan. Sain myös tässä kuulla, että tästä aiheesta on vuodenvaihteessa tulossa kaupunginmuseon puolelle iso näyttely.

Toinen aihe, jota käsiteltiin tarkemmin, olivat omenapuukujaan liittyvät luonnokset. Kaikille läsnä oleville oli selvää miten keskeinen, tuttu ja myös rakas aihe tämä on hyvinkääläisille. Kerroinkin tästä jo tarkemmin tuolla kuva-analyysi osuudessa. Kerroin palaverissa myös siitä, miten näistä luonnoksista oli itselleni tullut heti mieleen niiden käyttö esimerkiksi sateenvarjossa.

Omenapuiden kukintaan liittyvää kuva-aihetta on kerran aikaisemmin käytetty museokaupassa myytävässä sateenvarjossa valokuvasta tehtynä printtinä. Taidemuseon intendentti Aura Dufva mainitsi häntä aina hieman häirinneen aiheen käsittely tuossa yhteydessä valokuvamaisesti ja sen tuoma ilme sateenvarjossa. Puhuimme siitä, miten sateenvarjo voi olla myös ikään kuin asuste ja siksi muotokielen olisi ehkä parempi olla tässä yhteydessä pelkistetympää ja väreille enemmän tilaa antavaa. Näin käsiteltynä sateenvarjo voisi olla helpompi yhdistää monenlaiseen pukeutumiseen tai sitten vain hyvällä värityksellä toteutettuna olla juuri se sadepäivän voimaa tuova piristys.

Olin halunnut itse lähteä käsittelemään tätä monella tapaa hyvin herkullista aihetta hyvin vahvasti graafisesti pelkistäen. Näin käsiteltynä se voisi mielestäni täyttää hyvin vaatimukset Hyvinkää-yhteydestä mutta myös yhtä hyvin toimia missä tahansa tilanteessa. Tässä nähtiin myös museolla käyttömahdollisuuksia monenlaisiin tuotteisiin.

Kolmas keskustelussa esiin nouseva aihe olivat työnimeen Sukkula liittyvät luonnokset. Sukkula tai oikeammin syöstävä on kankaankudonnassa käytettävä työväline, joka esiintyy myös Hyvinkään vaakunassa. Siinä se on kuvattu hyvin yksityiskohtaisesti ja liittyy paikkakunnalla aikaisemmin vahvana vaikuttaneen tekstiiliteollisuuden historiaan. (Wikipedia .g.)

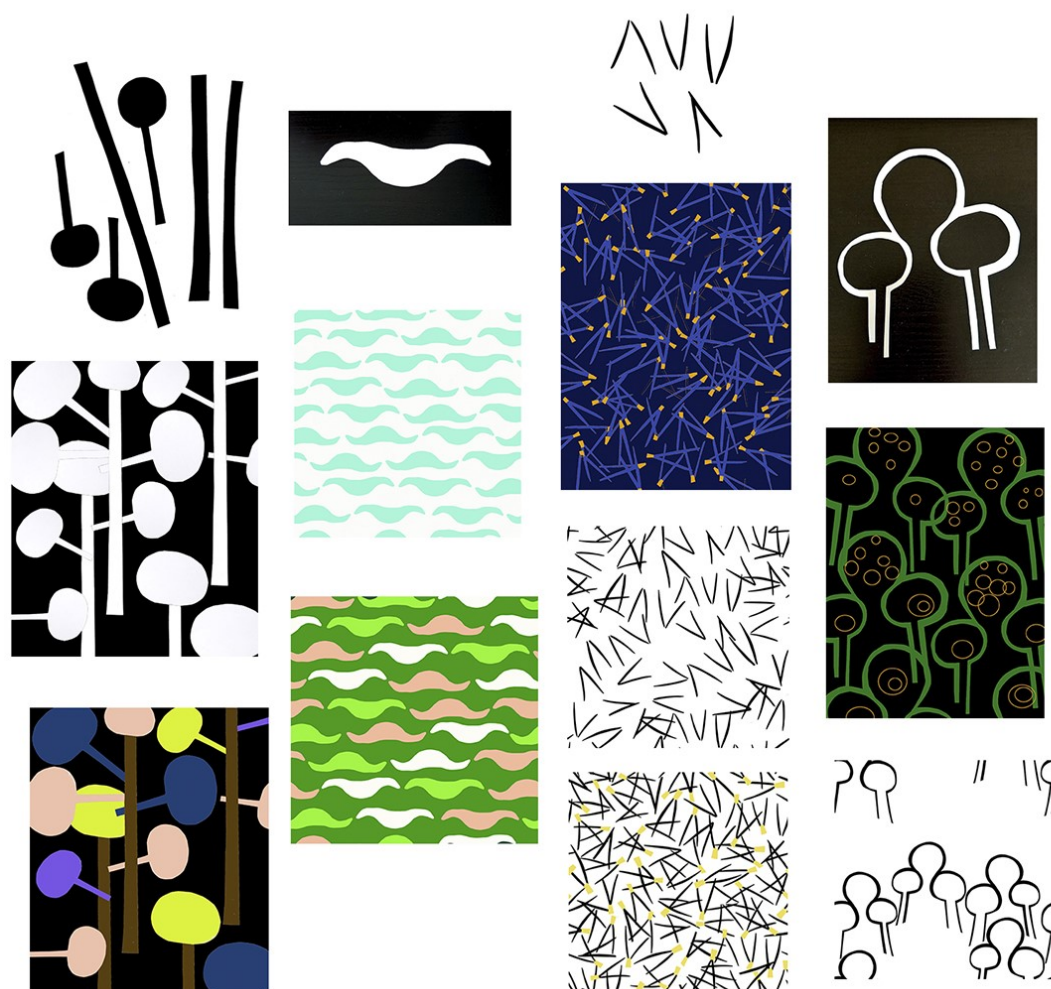
Tämä esine oli tietenkin minulle entuudestaan hyvin tuttu. Nyt halusin käyttää sitä luonnoksissani hyvin pelkistettynä muotona, joka toi omaan mieleeni monenlaisia mielikuvia irrotettuna täysin alkuperäisestä asiayhteydestään. Nämä sukkulasta tehdyt kuosiluonnokset toivat myös paikallaolijoiden mieleen hyvin monenlaisia ajatuksia. Joku näki niissä lintuja, joku hattuja, joku taas ajankoh- taankin liittyen rauhankyyhkyjä ja monille tuli mieleen vesi ja laineet. Viiksetkin joku mainitsi. Myös itselleni muoto yhdistyi, Hyvinkään historiaan liittyvän, kauppias Kalle Saukkosen viiksiin, jonka kuvia olin juuri paljon nähnyt.

Olimme yhtä mieltä siitä, että tämä oli ehdottomasti hyvä kuvaelementti vahvan Hyvinkää yhteytensä mutta myös monitulkintaisuutensa vuoksi. Olin piirtänyt

elementin vapaalla kädellä yrittämättäkään tehdä siitä liian täydellistä, mikä jättäisi katsojalle tilaa sen omaan tulkitsemiseen. Tätä elementtiä olisi mahdollista käyttää hyvinkin monella tavalla esimerkiksi sommittelullisesti ja erilaiset väri-tykset kuoseissa antaisivat vielä lisää variointimahdollisuuksia.

Oli ihan mahtavaa käydä tätä keskustelua, näiden ihmisten kanssa, joilla on jokaisella myös itsellään vahva suhde kuvaan, kuvan tekemiseen ja visuaalisuuteen ylipäänsä. Heiltä saadut kommentit olivat minulle todella arvokkaita ja suuntaa antavia. Loppupäätelmänä oli, että jatkaisin nyt työskentelyä niiden neljän edellä mainitun aiheen parissa. Lupasin koota heille seuraavaan palaveriin mennessä neljän valitun aiheen ympärille erilaisia kuosipaketteja, joiden perusteella heidän olisi helpompi lähteä tekemään lopullisia valintojaan. Sovimme, että lähetän paketit heille palaveria edeltävänä päivänä katsottavaksi, niin että he saavat tutustua niihin jo etukäteen rauhassa.

Näin jälkeinpäin tätä muotoiluprosessia kuvatessani ja puhuttuani siitä kokonaisuutena toisen ohjaajani Tuiti Pajun kanssa voin nyt nähdä mitä olisin voinut viimeistään tässä vaiheessa tehdä selkeyttääkseni ja myös helpottaakseni omaa työskentelyäni. Tässä kohti olisi ollut ammattimaista esittää asiakkaalle moodboard haettavasta tunnelmasta ja lyödä samalla jotain lukkoon esimerkiksi väri-tysten osalta. Siitä olisi ollut apua myös asiakkaalle heidän tehdessään myöhemmin valintoja kuoseista.

Kuva 15 Neljän jatkokon valitun aiheen luonnosten kehitystä.

Lähtiessäni kokoamaan kuosipaketteja minulla oli edelleen valtava luomisinto päällä. Teinkin tässä kohtaa luonnosmaisesti paljon uusia kuoseja saadakseni eri pakettien välille vaihtelua. Tein kuosit kuitenkin jo raporttiin, mutta en viimeistellyt niitä vielä ihan loppuun. Tein myös päätöksen, että rakentaisin sukku-la elementistä hyvin pelkistetyn ja kaikkien muiden kanssa toimivan sivukuosin. Päätin myös, että voisin käyttää samoja kuoseja eri paketeissa ja että kokoaisin kuosit kussakin paketissa toimivaksi kokonaisuudeksi värikoordinoinnin avulla. Koska lopullisista käyttökohteista ei ollut tässä kohti tietoa, päätin rakentaa kaikki kuosit raporttikokoon 32 x 32. Tästä koosta niitä olisi helppoa skaalaa-malla sekä suurentaa että pienentää. Jokaisella paketilla oli oma värimaailman-

sa ja kuosit paketin sisällä oli koordinoitu sen mukaan. Tällä halusin hakea asiakkaalta mielipiteitä suunnaksi lopullisten kuosien värityksille.

Tässä kohtaa, ennen pakettien lopullista koostamista, tapasin jälleen ohjaajani Päivi Rantalan. Olimme tavanneet useamman kerran aikaisemminkin matkan varrella, ja olin saanut häneltä ajateltavaksi todella monia hyviä näkökohtia, esimerkiksi liittyen kuosien käytettävyyteen. Kävimme hänen kanssaan läpi tekemiäni luonnoksia ja pohdimme niistä eri asioita etenkin tuotteistuksen kannalta katsoen. Mietimme esimerkiksi kokojen skaalaamista ja väritysten antamia variaatiomahdollisuuksia. Keskustelimme myös kuosien Hyvinkää-yhteyksistä ja niiden soveltuvuudesta tämän tyyppisen museon tuotteisiin. Puhuimme myös siitä, miten tässä tapauksessa, jossa ei ole vielä tietoa lopullisista käyttökohteista ei ole ehkä tarpeen panna niin paljon painoarvoa kaikkien neljän kuosin yhteen sopimiselle kokonaisuutena mallistona. Ennemmin olisi hyvä miettiä kokonaisuuden monikäyttöisyyttä museon kannalta. Minun kädenjälkeni ja värikoordinointi muodostaisi niiden välille joka tapauksessa tietyn linjan. Näillä ajatuksilla lähdin jatkamaan pakettien kokoamista.

Paketti 1 sisälsi sukkula-aihiosta tehdyn sivukuosin, mutta muuten sen sisältö oli saanut paljon vaikutteita Tanssiva Pariisi -teoksesta kuva-analyysissä nousseista ideoista. Siinä oli mukana ajatuksia liikkeestä ja rytmistä sekä Tanssivan Pariisin vahvaa värimaailmaa. En ollut halunnut lähteä hakemaan värityksiä mitenkään täysin suoraan teoksesta vaan ennemminkin vain sen tunnelmia. Väritys oli tässä kohti myös vielä osittain hakemista, eikä sen koordinointi kuosien välillä täysin loogista ja selkeää. Epäröin jo kokoamisvaiheessa tämän paketin paikkaa lähetettävien joukossa sen keskeneräisyyden takia mutta päätin kuitenkin pitää sen vielä mukana Tanssiva Pariisi -teoksen keskeisyyden vuoksi. Jälkeenpäin katsottuna se olisi kannattanut karsia pois ennen lähettämistä.

Paketti 2 sisälsi omenapuukuja-aiheen ympärille tehtyjä kuosiluonnoksia. Pelkistetyimmässä versiossa omenapuuryhmät toistuvat hieman keinuvassa, ei liian täydelliseksi hiotussa rytmisessä, mikä tuli mieleeni valokuvasta, jossa tyttö seisoi liikkuvassa tivolin pyörivässä vaunussa. Paketin muut luonnokset koos-

tuivat pelkistetyistä omenan muodosta, joka muistuttaa myös hieman taiteilijan palettia sekä omenan siemeniin liittyvistä muodoista.

Paketti 3 syntyi mänty- ja neulasaiheen ympärille. Sen värimaailmaan oli haettu inspiraatiota kuva-analyysissä olleesta Ari Rantamäen teoksesta Länsimainen perintömme. Myös kuvaobjektien pelkistäminen sai vaikutteita samasta teoksesta. Tämä paketti on hyvä esimerkki siitä, miten hallittuja pakettien olisi kuulunut tässä vaiheessa olla.

Pakettiin 4 syntyi uusi iso pääkuosi, jossa yhdistyi monia muissa kuoseissa käyttämiäni elementtejä. Tämän kuosin rakensin, sen luonteesta johtuen, aikaisemmasta päätöksestäni huolimatta kokoon 64 x 64. Olin matkan varrella puhunut tekeväni kokonaisuuteen yhden isomman, runsaamman ja hieman rönsyilevämmän kuosin ja nyt oli juuri oikea aika sen syntymiselle. Tähän kuosiin liittyy paljon kuva-analyysistä nousseita ideoita ja ajatuksia. Kerron niistä tarkemmin lopullisten kuosien esittelyssä. Tämä paketti 4 miellytti itseäni kokonaisuutena eniten.

Lähetin kuosipaketit museolle katsottavaksi päivää ennen sovittua kolmatta palaveria. Sanoin, että lopullinen kokonaisuus voidaan valita myös valikoimalla yksittäiset kuosit eri paketeista. Ei ollut siis tarkoitus valita neljää, saumattomasti yhtenäisenä mallistona toimivaa kuosia, vaan neljä museopalveluiden tarpeisiin mahdollisimman hyvin ja monipuolisesti sopivaa. Mennessäni museolle vein sinne mukana myös tulosteita pakettien sisältämistä kuoseista, joista paikallaolijat näkivät kuosit todellisessa koossa ja oikealla värityksellä. Paikalla oli kuusi museopalvelujen edustajaa.

Aluksi katsoimme yhdessä tulostettuja kuoseja ja rinnalla kuosipaketteja koneelta. Tämän jälkeen jokainen paikallaolija kertoi omat neljä suosikkiaan. Männyt, neulaset, pelkistetty omenapuukuja ja uusi iso runsas kuosi saivat selvästi eniten kannatusta. Aura Dufva kysyi minulta, mitkä kuosit itse valitsisin. Vastasin, että minunkin mielestäni nämä neljä muodostaisivat varsin monikäyttöisen kokonaisuuden ja on hyvä, että mukana oli yksi all around -kuosi. Näin neljä lopul-

lista kuosiluonnosta tulivat valituiksi. Väryksistä tuli paljon eri mielipiteitä, kun-kin mieltymysten mukaan. Lupasin viimeistellä nämä kuosit valmiiksi lopulliseen esitykseen. Sovimme, että esittäisin niistä tuolloin kolme lopullista värystä, yhden kokoelma-aineistosta nousseen, yhden trendikkään tai sesonkiin sopivan ja yhden graafisen. Myöhemmin tajusin, että olisi kannattanut ohjata heitä valitsemaan mukaan toinenkin all around -kuosi. Se olisi lisännyt kokonaisuuden käytettävyyttä vielä lisää.

Lopullista kuosien esittelyä varten olin käynyt tulostamassa kolmesta värimaailmasta luonnollisessa koossa olevia esimerkkejä. Niiden avulla sain hyvin havainnollistettua museon edustajille kuosien käytettävyyttä ja variointimahdollisuuksia. Fyysisistä tulosteista paikallaolijoiden oli helpompi saada käsitystä esimerkiksi kuosien skaalaamismahdollisuuksista. Paikalla oli viisi museokeskuksen edustajaa, joten sain palautetta ja huomioita monesta näkökulmasta. Kerroin aluksi omia ajatuksiani kuosien taustoista.

Väryksistä ihmisillä oli taas omia suosikkejaan mutta eniten kannatusta sai vihreä värimaailma. Sen todettiin tukevan parhaiten kuosien luontoyhteyttä, eikä se olisi sidoksissa mihinkään tiettyyn sesonkiin. Myös graafisempi ja vähäeleisempi väripaletti nähtiin toimivana tuotteissa. Kesäsesonkiin liittyvä rohkeampi keltainen väry ei toimisi tässä tapauksessa. Tuotteiden värysten täytyisi kestää aikaa. Hämmästyttä herätti se, miten toisen näköiseksi saman kuosin voi muuttaa värivähennyksellä. Minulla oli Retkellä-kuosista esimerkit neljällä värillä ja kahdella värillä. Koska kyseisessä kuosissa on niin paljon elementtejä ja liikettä saa siitä kahdella värillä huomattavasti rauhallisemman. Kerroin paikallaolijoille myös värivähennettyjen kuosien eduista tuotteistamisen kannalta. Näissä neljässä kuosissa on käytetty vähimmillään kahta ja enimmillään viittä väriä.

Puhuimme paljon kuosien tuotteistamismahdollisuuksista ja mahdollisista tuotteista. Esimerkkeinä nousivat esiin tarjotin, kangaskassit, mikit, keittiöpyyhkeet, tyynynpäälliset ja sekä kuosien käyttö pakkauksissa. Ajatuksena oli, että tuotteistamista lähdetäisiin miettimään jo kesän aikana tai viimeistään alkusyksystä, niin että valmiit tuotteet olisi mahdollista saada museokauppaan vuodenvaih-

teeseen mennessä tuolloin avautuvan Parantola-näyttelyn alkuun. Lopuksi museonjohtaja Tuomas Ravea totesi kuosien olevan aivan tämän museon näköisiä, mikä oli mielestäni merkki siitä, että vuorovaikutteinen yhteistyömme koko työryhmän kesken oli tuottanut hyvän tuloksen.

Lupasin lähettää museolle ennen heidän tekemäänsä arviointia kuvakoosteen kuoseista ja esityskuvista. Osan paikallaolijoista jo poistuttua, puhuimme vielä kotimaisten tuotantopaikkojen etsimisestä ja ekologisen ja eettisen näkökulman huomioimisesta tuotantovaiheessa.

6.3 Valmiit kuosit

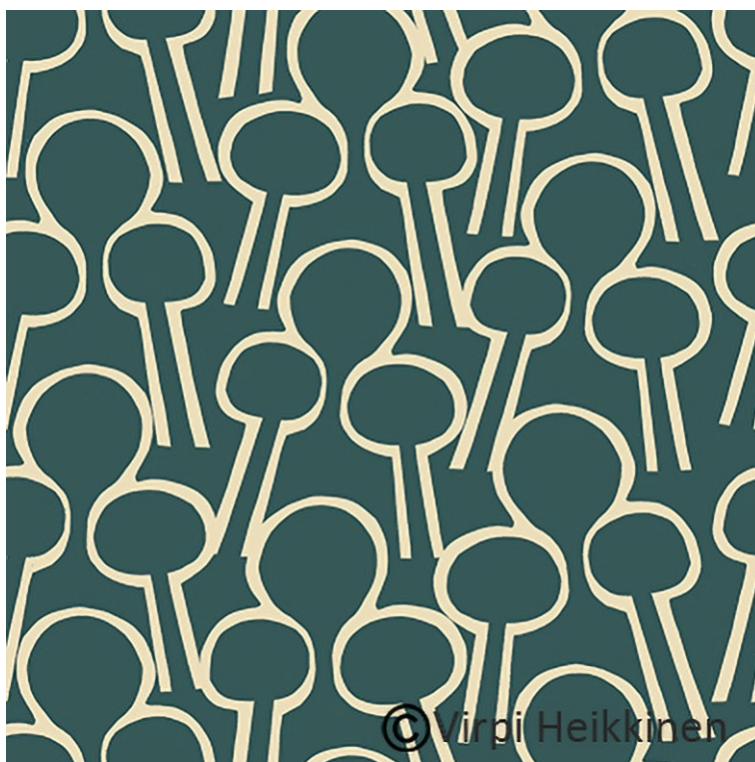

Kuva 16 Retkellä -kuosi. Koko 64 x 64

Retkellä

Olin jo aivan tämän prosessin alussa kertonut museolla ajatuksestani sisällyttää kokonaisuuteen yksi runsaampi ja täyteläisempi kuosi. Loppujen lopuksi tämä Retkellä kuosi syntyi aivan viimeisenä ja siinä yhdistyvät monet kuva-analyysistä nousseet ja muut matkan varrella kypsyneet ideat. Kuosiin on sisällytetty ajatuksia Hyvinkään runsaasta luonnosta, kaupunkilaisille rakkaista

omenapuista ja omenapuukujan muodostamasta virkistävästä keitaasta aivan ydinkeskustassa. Hyvinkäällä vähissä oleva luonnonvesielementti on tuotu mukaan graafisena, läpi kuosin kulkevana aaltoilevana muotona. Kuosissa näkyy myös Hyvinkään vaakunan syöstävästä alun perin ideansa saanut pelkistetty muoto, joka on monitulkinnallinen ja synnytti katsojissa monia erilaisia mielikuvia. Halusin leikitellä kuva-aiheiden mittasuhteilla niin, ettei niillä ole mitään tekemistä todellisuuden kanssa. Kuvaobjektien ”heikun keikun” -sommittelu nousi myös osittain kuva-analyysistä ja kuvaa mielestä mielestäni hyvin tämän pienen kaupungin vireyttä ja toimeliaisuutta. Vaikka tässä kuosissa ollaankin retkellä rauhoittavan vihreä keskellä, niin aina myös tapahtuu jotain. Itselleni tämä kuosi kuvastaa hyvin sitä, miksi aikoinaan muutin tänne Helsingin ydinkeskustasta.

Kuva 17 Punakaneli-kuosi. Koko 32 x 32

Punakaneli

Tämä on hyvin toimiva sisarkuosi edellä esitetylle Retkelle. Punakaneli on yksi Hyvinkään omenapuukujalla kasvavista alkuperäisistä omenalajikkeista. Nyt näkymä kujasta on pelkistetty äärimmilleen, rytmikkäästi toistuvaksi pinnaksi.

Tehdessäni tätä, testasin monenlaista kuvaobjektien asettelua. Yritin hakea luonnollista ja hieman epätäydellistä rytmiä, niin ettei kuosista tulisi liian vakava. Tässä oleva, vanhan liitutaulun vihreä pohjaväriytyy luo tunnelmasta rauhallisen. Ajatusta pelkistämisen toimivuudesta lisäsivät Taiteilija Ari Rantamäen teoksiin tutustumien kuva-analyysi vaiheessa.

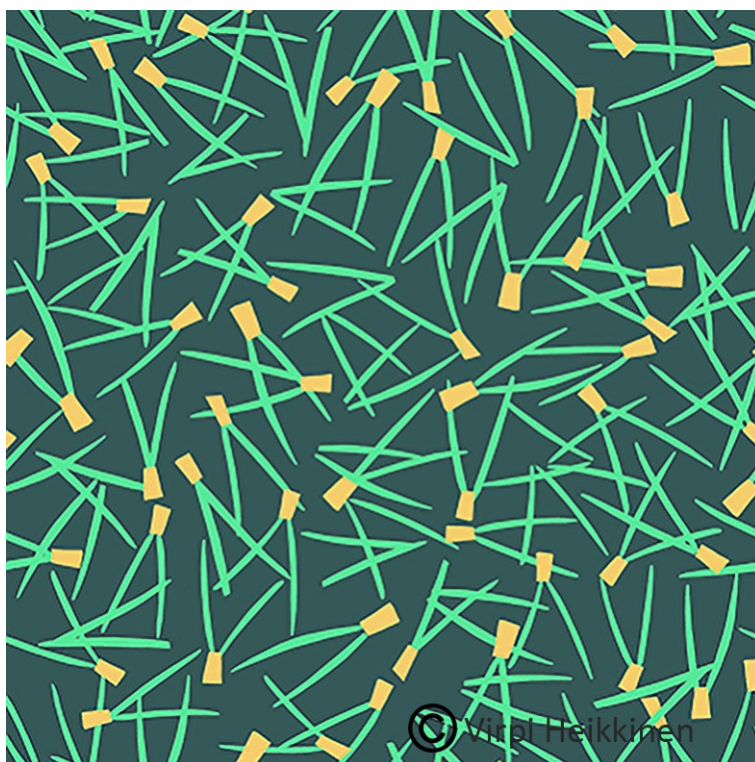

Kuva 18 Kangasmaa-kuosi. Koko 64 x 64

Kangasmaa

Tämän kuosin nimi tulee osin suoraan siitä, että hyvinkään metsistä suurin osa on niin sanottua kangasmaata, jossa kasvaa enimmäkseen mäntyjä. Nimi on kuitenkin mielestäni osuva myös siksi, että se kuvaa omaa tapaani katsoa vaikkapa metsää ikään kuin kankaana, toistuvina rytmeinä ja muotoina. Tämä män-

tyihin liittyvä aihe oli pyörinyt mielessäni pitkään. Se on hyvin leimallinen Hyvin-käälle mutta toimii myös yhtä hyvin missä tahansa. Tein tästä aluksi version, jossa männyt seisoivat suorassa ja ryhdikkäinä, mutta siitä tuli aivan liian jäykkä ja vakava. Lähdin keventämään vaikutelmaa keikuttelemalla kuvaobjektien asentoja ja muuttelemalla runkojen ja neulasosioiden suhteita toisiinsa. Hain vaikutelmaa, jossa yhteys mäntymetsään on vielä olemassa mutta kevyempänä ja leikkisempänä. Mustavalkoisena versiona kuosin graafisuus korostuu ja se etääntyy edelleen alkuperäisestä aiheestaan ja jättää katsojan ajatuksille enemmän tilaa. Ari Rantamäen teosten pelkistetty muotokieli on ehkä jälleen vaikuttanut mielessäni taustalla. Myös tähän kyseiseen väritykseen löysin ideaa hänen Länsimainen perintömme, teoksestaan. Poimin sieltä joitakin väriajatuksia mutta käytin niitä hyvin erilaisilla suhteilla.

Kuva 19 Polulla-kuosi. Koko 32 x 32

Polulla

Tämä kuosi toimii hyvin parina edellä olevalle Kangasmaalle. Tästä tulee itselleni aina mieleen se tunne, kun kävelet mäntymetsässä avojaloin neulasten peittämällä polulla. Seuraavaksi tulee mieleen neulasten vahva ja kirpeä tuoksu.

Kun mietin, mitä mäntyyn liittyvää yksityiskohtaa lähtisin tässä sivukuosissa käsittelemään, päädyin neulasiin luettuani tarinaa Hyvinkään parantolassa annetuista havukylvyistä. Käytän itse ehkä turhankin usein kuoseissa pyöreitä pehmeitä muotoja ja siksi tämä neulasten terävä muoto oli myös mukavan haasteellinen. Kun näkee neulasten lojuvan polulla sattumanvaraisena ryhmänä, näyttävät ne aina hyviltä, mutta kun lähtee itse kokoamaan tällaista huolettoman sattumanvaraista kokonaisuutta, saakin sitten hetken pyöritellä objekteja.

Männyt ja neulaset liittyvät olennaisella tavalla Hyvinkään nykyiseen ilmeeseen mutta myös Hyvinkään Parantolan historiaan. Kaupunginmuseolle on vuodenvaihteessa tulossa tuohon aiheeseen liittyvä näyttely. Ajatuksena olisi lähteä tuotteistamaan kahta edellä esiteltyä kuosia museokauppatuotteisiin tähän liittyen ja saada ne myyntiin näyttelyn avajaisiin mennessä. Aihe kestää tuotteissa aikaa myös näyttelyn mentyä.

6.4 Väri vaihtoehtoja ja tuotekuvia

Tein lopullisille kuoseille kolme erilaista värimaailmaa. Kävin pohjustukseksi silmäilemässä WGSN:n ja myös Pantonen väriennusteita. Lopulliset väriehdotukset muodostuivat kuitenkin tässä tapauksessa itse prosessin ehdoilla. Ensimmäiseen vihreään värimaailmaan löytyi inspiraatiota Ari Rantamäen, Länsi-mainen perintömme työstä. Toinen keltainen värimaailma oli sidoksissa ajatuksesta kesään. Kolmas värimaailma on graafinen ja pelkistetty. Halusin myös tarjota asiakkaalle kolme toisistaan poikkeavaa väritystä havainnollistamaan kuosien varioimismahdollisuuksia.

Kuva 20 Värimaailma 1

Kuva 21 Värimaailma 2

Kuva 22 Värimaailma 3

Kuva 23 Koosteet kuoseista ja värityksistä

Kuva 24 Esityskuvia kuoseista tuotteissa

7 Pohdinta

Pitkä prosessi alkaa olla loppusuoralla ja aika työn aloituksesta joulun jälkeen tuntuu kuluneen yhdessä hujauksessa. Ja niin kuin usein käy, kaikki työn ulkopuolisessa elämässä ei mennyt ihan suunnitelmien mukaan, mikä teki koko prosessista varsin hankalan ja sotki aikataulut pahemman kerran.

Kaikista haasteista huolimatta päällimmäisenä tällä hetkellä on kuitenkin ajatus siitä, että nämä viimeiset neljä kuukautta ovat olleet koko opiskelujen tehokkainta uuden oppimista tai oikeastaan kaiken sen opitun soveltamista käytäntöön. Tämä prosessi on opettanut minulle aivan valtavasti ja vahvistanut jo opittuja taitoja. Silmät ovat avautuneet entisestään suhteessa omiin vahvuuksiin ja heikkouksiin. Hyvän yhteistyön merkityksen tärkeys on vain korostunut.

Yhtenä tavoitteistani oli oman luovan työskentelyn ja käytännön suunnitteluprosessin havainnoiminen ja kehittäminen. Huomasin, että jatkossa minun on osattava rajata aihealueita, varsinkin asiakasyhteistyössä jo alusta saakka vieläkin tiukemmin. Minulla on taipumusta innostua tuosta alun luovasta vaiheesta hienan liikaakin ja asiakkaan kanssa työskennellessä se voi viedä aikaa käytännön järjestelmälliseltä puolelta. Opin myös, että jatkossa minun täytyy suunnittelijana tehdä vieläkin tiukempia valintoja ja esittää asiakkaalle sitten hyvin mietityjä muutamia vaihtoehtoja, joista tämän on sitten helpompi tehdä valintoja. Minun on myös osattava nojata vieläkin enemmän omaan ammattitaitooni ja tuoda asiakkaalle esiin muotoiluun ja tekstiilisuunnitteluun liittyviä näkökohtia. Se on yksi tehtävistäni suunnittelijana, toimiessani moniammatillisen työryhmän jäsenenä.

Kuva-analyysin käyttö tutkimusmenetelmänä oli minulle hyvin avartavaa. Se opetti paljon lisää omasta tavastani katsoa ympäröivää maailmaa. Kun aiheeseen joutui syventymään, alkoi huomata mielenkiintoisia yhteyksiä siinä, miten silmä poimii aivan tiedostamatta aiheita sieltä ja täältä ja miten nämä näkymät ja vaikutelmat sitten sekoittuvat ja kehittyvät joksikin aivan uudeksi.

Produktiivisen osion tuloksena syntyi lopulta neljä kuosia. Kokonaisuudessa on tavallaan kaksi kuosiparia mutta kädenjälkeni ja väritykset saavat ne kaikki toimimaan tarvittaessa myös yhdessä. Näiden kuosien syntymiseen vaikutti vahvasti todella rikas ja toisiaan ruokkiva yhteistyö koko työryhmän välillä. Olen jo aiemmin tekstissä kertonut siitä, miten merkityksellistä minulle on ollut museon koko henkilökunnan aktiivinen osallistuminen tähän projektiin. Omilla toiveillaan, huomioillaan ja kommentteillaan he ovat kaikki vaikuttaneet syntyneiden kuosien ilmeeseen. Heiltä saamani apu on ollut korvaamatonta.

Myös molemmilla ohjaajillani on ollut suuri vaikutus työn kulkuun. Ensimmäisen ohjaajani Päivi Rantalan kanssa olemme tavanneet useaan kertaan matkan varrella. Hänellä itsellään on vahva ammattitaito luovan ja käytännön suunnittelijan työn yhdistämisestä. Tämän vuoksi olen saanut häneltä matkan varrella todella kullannarvoisia ja hyvin käytännönläheisiä neuvoja ja ohjeita. Hän on myös jaksanut kannustaa eteenpäin tukkoina hetkinä. Toisella ohjaajallani Tuiti Pajulla on taas ollut hyvin selkeä käsitys tämän opinnäytetyön prosessin kokonaisuudesta. Keskustelut hänen kanssaan ovat avanneet hyvin sitä, mitä opinnäytetyöhön pitäisi sisällyttää ja miten osaamistaan sen avulla näyttää. Kun oma opinnäytetyö tuntui jossain vaiheessa hyvin sekavalta, Tuitin kommentit toivat siihen taas lisää selkeyttä. Iso kiitos heille molemmille.

Asiakkaan edustajat olivat tyytyväisiä syntyneen kokonaisuuden ilmeeseen ja tarkoituksena olisi lähteä tuotteistamaan ainakin joitakin kuoseista museokeskus Taikan museokauppatuotteisiin. Tarkemmat arviot heiltä tulevat myöhemmin kirjallisena liitteenä.

Lopuksi haluan vielä kiittää kaikkia opinnäytetyöni prosessiin osallistuneita.

Lähteet

Anttila, Pirkko 2006, Tutkiva toiminta ja ilmaisu, teos, tekeminen 2.p. Hamina: Akatiimi Oy

Bergström, Lea 1996, Tuuli ja pilvet ja männynlatvat, Hyvinkään taidemuseon julkaisuja n:o13, Savion kirjapaino

Espoon modernin taiteen museo EMMA. EMMASHOP [verkkosivu]
<https://www.emmashop.fi/fi/poytaliina-emma-kuosilla/p/1799/>

Hakulinen-Laurila, Raisa 2004, Ari Rantamäki, Hyvinkään taidemuseon julkaisuja n:o 23. Savion kirjapaino

Hakulinen-Laurila, Raisa 2008, Armas Hursti, Hyvinkään taidemuseon julkaisuja n:o 29. SP-paino

Hyvinkään kaupunginmuseon kokoelmapoliittinen ohjelma. Kulttuuri- ja vapaa-aika lautakunta 21.5.2015. Päivitetty 1.11.2018

Hyvinkään kaupunginmuseo. Museoinfo. a. [verkkosivu]
<<https://www.hyvinkaa.fi/kaupunginmuseo/kaupunginmuseo/museoinfo/>>

Hyvinkään kaupunginmuseo. Valvillan tehdasmuseo. b. [verkkosivu]
<<https://www.hyvinkaa.fi/kaupunginmuseo/nayttelyt-tapahtumat/valvillan-tehdasmuseo/>>

Hyvinkään taidemuseo 2022 a. Tietoa museosta. [verkkosivu]
<<https://www.hyvinkaa.fi/hyvinkaan-taidemuseo/taidemuseo/tietoa-museosta/>>
(luettu 28.2.2022)

Hyvinkään taidemuseo 2022 b. Tutustu kotona. [verkkosivu]
<<https://www.hyvinkaa.fi/hyvinkaan-taidemuseo/opetus/tutustu-kotona/>> (luettu 28.2.2022).

Hyvinkään taidemuseo 2022 c. Koulut ja päiväkodit. [verkkosivu]
<[https://www.hyvinkaa.fi/hyvinkaan-
taidemuseo/opetus/kouluille-ja-
oppilaitoksille/](https://www.hyvinkaa.fi/hyvinkaan-taidemuseo/opetus/kouluille-ja-oppilaitoksille/)> (luettu 28.2.2022)

Hyvinkään taidemuseo. Kokoelmat lyhyesti .[verkkosivu]
<[https://www.hyvinkaa.fi/hyvinkaan-
taidemuseo/kokoelmat/kokoelmat_lyhyesti/](https://www.hyvinkaa.fi/hyvinkaan-taidemuseo/kokoelmat/kokoelmat_lyhyesti/)> (luettu 4.2.2022).

Kansallismuseo. Museokauppa. c [verkkosivu]
<<https://www.kansallismuseo.fi/fi/kansallismuseo/museokauppa>> (luettu
1.4.2022).

Nykytaiteen museo Kiasma .e. Museoshop. [verkkosivu]
<<https://museoshop.fi/tuote/kuriiri-taidekangas-150-x-230-cm/>>

Taide.art. f.Tanssiva Pariisi. [verkkosivu]
<<https://taide.art/teokset/zvJatawe2UOqfKMGXHDMZg/Tanssiva-Pariisi>> (luettu
9.2.2022).

Wikipedia. c. Hyvinkään vaakuna. [verkkosivu]
<[Hyvinkään vaakuna – Wikipedia](#)>

Kuvat

Kuva 1 Jussi Tiainen/museokeskus Taika 2022. Näkymä museokauppaan.

Kuva 2 Jussi Tiainen/museokeskus Taika 2022. Näkymä kaupunginmuseon näyttelytilaan.

Kuva 3 Virpi Heikkinen 2022. Viitekehys.

Kuva 4 Virpi Heikkinen 2022. Esimerkkejä Kansallismuseon tekstiilisuunnittelijoiden kanssa yhteistyössä tekemistä tuotteista. Kuvakoosteen sisällä kuvissa 1,2,3 Väre-mallistoa, kuvassa 4 Johanna Gullichsenin pussukat, kuvassa 5 Kirmukarmu- huivit.

Kuva 5 EMMA-kuosi pöytäliinassa. emmashop. [verkkosivu]
<https://www.emmashop.fi/fi/poytaliina-emma-kuosilla/p/1799/>

Kuva 6 Paavo Halosen Kuriiri-taidekangas. museoshop. [verkkosivu]
<https://museoshop.fi/tuote/kuriiri-taidekangas-150-x-230-cm/>

Kuva 7 Ella Tommila/Hyvinkään taidemuseo. Tanssiva Pariisi, Yrjö Saarinen 1930

Kuva 8 Ella Tommila/Hyvinkään Taidemuseo. Länsimainen perintömme I, Ari Rantamäki 1985

Kuva 9 Ella Tommila/Hyvinkään Taidemuseo. Sininen ympyrä, Armas Hursti 2002

Kuva 10 Tuntematon kuvaaja 1960-1970, Joukko lapsia juoksee veteen rannalla.

<https://muistaja.finna.fi/hyvinkaan_kaupunginmuseo/Search/Results?lookfor=Joukko+lapsia+juoksee+veteen+rannalla&type=AllFields>

Kuva 11 Finnilä, Ulla, Petrelius. Valokuvaajat 1971, Hyvilla oy, mainoskuva.

https://muistaja.finna.fi/hyvinkaan_kaupunginmuseo/Search/Results?page=6&lookfor=Hyvilla+oy&type=AllFields

Kuva 12 Hyvinkään kaupunginmuseo. [verkkosivu]

<https://muistaja.finna.fi/Search/Results?lookfor=m%C3%A4nnyt+hyvink%C3%A4%C3%A4&type=AllFields&dfApplied=1&limit=50>

Kuvat 13 – 24 Virpi Heikkinen 2022

Kuva 13 Prosessikaavio

Kuva 14 Alun luonnoksia

Kuva 15 Kuvakooste luonnoksista

Kuva 16 Retkellä-kuosi

Kuva 17 Punakaneli-kuosi

Kuva 18 Kangasmaa-kuosi

Kuva19 Polulla-kuosi

Kuva 20 Värimaailma 1.

Kuva 21 Värimaailma 2.

Kuva 22 Värimaailma 3.

Kuva 23 Koosteet kuoseista ja värityksistä.

Kuva 24 Esityskuvia kuoseista tuotteissa.

Kuvan 24 esityskuvien pohjakuvat:

<https://www.ikea.com/fi/fi/p/majbraeken-tyynynpaeaellinen-vaalea-harmaanbeige-40495235/> Tyyny

<https://fi.pinterest.com/pin/7810999333140394/> Kangaskassi

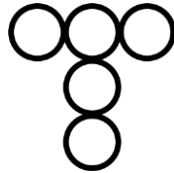
<https://fi.pinterest.com/pin/541839398927533835/> Paperipussi

<https://fi.pinterest.com/pin/500110733620709373/> T-paita

<https://fi.pinterest.com/pin/180918110020314654/> Muki

<https://royaldesign.fi/circle-tarjotin-40-cm?p=220063> Tarjotin

Liite Hyvinkään museopalvelujen opinnäytetyön arviointi

Lopputyön arviointi

Virpi Heikkinen

Lähtökohdat

Tapasimme Virpi Heikkisen kanssa ensimmäisen kerran marraskuussa 2021, kun meidät esiteltiin Hyvinkään kaupunginmuseon silloisissa näyttelytiloissa kauppakeskus Willassa. Näyttelytilat pitivät sisällään luonnollisesti myös museokaupan ja keskustelu siirtyi nopeasti tuleviin kehityshankkeisiimme, mutta myös Heikkisen tulevaan opinnäytteeseen. Aihe kuulosti mielenkiintoiselta ja kun esittelin ajatuksen meille toteutettavasta kuosista henkilökunnalle, niin kaikki olivat innoissaan mahdollisuudesta yhteistyöhön. Heikkinen oli myös lähes kaikille tuttu jo aiemmasta työsuhteestaan museolla, joten hänen työskentelytapansa ja työn jälkensä olivat jossain määrin tuttuja. Henkilökunnan innostuttua päätimme museona lähteä luottavaisin mielin mukaan hankkeeseen ja se kannatti.

Yhteistyö

Hyvinkään kaupunginmuseo ja Hyvinkään taidemuseo yhdistyivät samoihin tiloihin vuodenvaihteessa 2021–2022. Yhdistymisen myötä uusittiin myös museokauppa ja Heikkisen opinnäytetyö päätettiin ottaa osaksi tätä muutosta. Ajatuksena oli luoda museokeskukselle oma kuosimallisto ja tuotteistaa se myöhemmin valmiiksi tuotteiksi. Ensimmäisessä tapaamisessa tammikuussa keskustelimme erilaisista mahdollisuuksista koskien mallistoa, sen laajuutta ja aiheita. Jo tässä vaiheessa vahvaksi vaihtoehdoksi nousivat luontoteemaiset aiheet, mutta mitään tiukkoja rajoituksia emme halunneet antaa. Myöskään esittä-

vyiden tasoa ei haluttu lukita, vaan Heikkiselle esitettiin, että ehdotukset saavat olla myös hyvin vapaita, eikä pikkutarkkaan realismiin ole tarvetta. Työn tueksi museot avasivat kokoelmansa Heikkisen käyttöön auttamaan inspiraation puhkeamisessa ja helpottaakseen Heikkisen taustatyön tekemistä. Eri vaihtoehtoja tulitaisiin tarkastelemaan myöhemmin ja työtä ohjaamaan toivottuun suuntaan välipalaverieissa.

Työskentely Heikkisen kanssa osoittautui helpoksi. Jo ensimmäisellä luonnosten esittelykerralla laatu oli korkealla ja hyviä vaihtoehtoja oli useampi. Henkilökunnalla oli kuitenkin suhteellisen helppo valita suosikkinsa jatkoa varten jokaisella kierroksella. Luonnoksista näki heti, että ne tulisivat toimimaan hienosti erilaisissa tuotteissa museokaupassa. Pikemminkin tulisi olemaan ongelma rajata tuotteita, jotka tulisivat myyntiin. Koska suunnitelmat olivat vielä avoimia, tehtiin päätös, että mahdollinen tuotteistaminen tehtäisiin erikseen projektin päätyttyä ja tässä vaiheessa myös sovittaisiin tarkemmin tekijänoikeuskorvauksista. Näin ollen molemmat osapuolet saivat rauhan keksittyä itse luovaan prosessiin.

Lopuksi

Hyvinkään museopalveluiden näkökulmasta Virpi Heikkinen suunnitteli asiakaslähtöisellä tavalla juuri museon näköisen kuosin. Projektin aikana ei syntynyt ristiriitatilanteita ja Heikkinen otti hyvin huomioon museon toiveet ja vei niitä eteenpäin luovasti. Aikataulu oli ajoittain varsin tiukka museon yhdistymisestä ja Heikkisen lopputyön valmistumiseen liittyvän aikarajan takia. Tapaamisajankohdat toteutuvat aina joustavasti ja ne veivät osaltaan hanketta eteenpäin. Lopputuloksena museokeskus Taika sai paketin, joka olisi tarkoitus tuotteistaa alkuvuodesta 2023 avautuvan Hyvinkään Parantolasta kertovan näyttelyn yhteydessä.

Hyvinkäällä 2.5.2022

Tuomas Ravea

Museonjohtaja

Hyvinkään museokeskus Taika